

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egy évre ----- 100.000 K
Félévre ----- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
apostoránként 2000 K. Jégoszlóvalban
v. dísz. Asszisztálás 2500 oszték korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rökk Szilárd ucca 3. szám
Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-25

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 január 19

3. szám

A francia kamara az inflációs politika ellen

Párizs, január 17.

A kamara délelőtti ülésén Herriot miniszterelnök beszéde után, amelyben kijelentette, hogy a kormány ellene van az inflációs politikának, Marcellé képviselő az ellenzék nevében a következő nyilatkozatot tette:

— Csatlakozom a miniszterelnöknek az inflációról tett érvelés nyilatkozatához. Azzal a politikával, amelyet e tekintetben követ, minden jó francia azonosítja magát. Az infláció nyomorba dönti a tömegeket, ahogy ezt Németország példájában láttuk. Bármilyen áldozatra van is szükség és ha egyéni viszonyaink meg is rendeznek: mi az ország hitelének biztosításán fogunk dolgozni s én az ellenzék nevében a legteljesebb mértékben csatlakozom Herriot bátor, valóban franciás szavaihoz.

A nyilatkozatot a Ház minden oldalán tetszéssel fogadták.

A bécsi szocialisták eladták a kenyérgyárukat

Bécs, január 18.

A bécsi Horgony-kenyérgyár, mint ismeretes, vezérigazgatójának letartóztatása után a kenyér árat ezerkétszáz koronával leszállította. Most azt jelentik, hogy a szocialdemokraták vállalatát, a Kalapács-kenyérgyárat eladták egy konzorciumnak, amelynek élén a Boselcég áll. Ennek a bankháznak egyébként már eddig is birtokában volt a részvények negyven százaléka a Kalapács-kenyérgyárért annakidején kifizetett tartozások fejében. Az Arbeiter-Zeitung azzal okolja meg a gyár eladását, hogy a Horgony-kenyérgyár árleszállítása tarthatatlan helyzetbe hozta a tőkeerőben gyengébb Kalapács-kenyérgyárat, amely nem vásárolhatott idejében olcsóbb gabonát és így, ha a kenyér árat szintén leszállította volna ezerkétszáz koronával, hétről-hétre száz meg száz millió korona veszteséget szenvedett volna. Mivel pedig a pártnak ekkora deficit fedezésére nincs pénze, a gyár néhány hét alatt csődbe került volna és üzemét meg kellett volna szüntetnie. A vállalat eladása következtében a szocialdemokrata párt képviselői kiválnak az igazgatóságból. A konzorcium kötelezte magát a munkásokkal és az alkalmazottakkal kötött szerződéseknél és a gyár szociálpolitikai intézményeinek fenntartására.

A zsidóság visszautasította Bessenyei Zenó támadását

„A mi bosszunk legyen, hogy hatványozott hazafias munkánkkal tegyük meg kötelességünket” — mondotta a pesti zsidó hitközség elnöke — A zsidó hitközség rendkívüli közgyűlése a Jókai-centemiárium alkalmából — A demokráciának alaptétele, hogy nem ismer különbséget ember és ember között!”

Rákosi Jenő nagy beszédet mondott Jókai szelleméről és a demokráciáról

A pesti izr. hitközség vasárnap délelőtti Jókai Mór centennárius ünnepére alkalmából rendkívüli közgyűlést tartott Lederer Sándor elnöklete alatt. A közgyűlésen, amelyen a kultuszkománnyal is képviseltette magát, megjelent a Tudományos Akadémia, a Petőfi- és Kisfaludy-Társaság képviselője és Rákosi Jenő, a Jókai-émlékbizottság képviselője.

Az elnök megnyitó beszédében érvelés szavakkal utasította vissza Bessenyei Zénának az Egységspárt vaosoráján elhangzott leekézttő kijelentéseit. *Tiltakozott az ellen, hogy a zsidóságot hazafiságra oktassák.* A sors, sajnos, nem váltotta valóra Rákosi Jenő álmát, a harminc millió magyar.

Eppen ezért nekünk, magyar zsidóknak — mondotta — hazafias munkánkkal hatványozottan kell pótolnunk azt a hiányt, amely az álom szíjjelfoszlása nyomán támadt. Ennek a kötelességünknek teljesítése legyen a mi bosszunk azokért az antiszemita dühöngésekkért, amelyek bennünket meg akarnak alázni.

Az elnök nagyhatású beszéde után dr. Gábor Gyula főtitkár nagyobb tanulmány keretében megemlékezett Jókai Mórról és Jókainak álláspontjáról a magyar zsidósággal szemben. Történelmi adatokkal tükröztette vissza Jókainak mint regényírónak, mint politikusnak és képviselőnek érvelés álláspontját az antiszemitizmussal szemben.

Ezután Rákosi Jenő emelkedett fel szólásra. A megjelentek pereckig nagy lelkesedéssel ünnepelték az illusztris író, aki kijelentette, hogy *Jókai szelleme az egységet jelenti a magyar nemzet részére és ennek az egységnek ünnepeit látja a mai közgyűlésben is.* Soha felemelőbb megnyilvánulását a magyar zsidóság hazaszeretetének nem hallotta, mint az elnök szavait. Ez a felfogás megfelel annak az igaz kerestény fel-fogásnak is, amelyet Krisztus hirdetett: aki téged követ dob meg, dob vissza kenyérral.

— *Könnyű napfényes időben hazafinak lenni — mondotta. De annál nehezebb az a magyar zsidóság részére a mai borús, esős időkben.*

Abrahamnak azt mondta az Ur-isten, hogy néhány igazért megkegyelmeznél Sodomának. Hány igaz, derék zsidót ismertem én, és hány becületlen, hazafias magyar volt a barátom és barátom ma is, akikért nem egy, hanem száz Sodomának meg kellene kegyelmeznem.

— *A demokráciának alaptétele, hogy nem ismer különbséget ember és ember között.* És Jókai szelleme ennek a demokráciának életjele.

Sajnos, én a mai modern értelemben vett demokráciában nem bízom,

mióta láttam, hogy a nyugati demokráciák nemzeteket tépnek szét, országokat tetek védtelenné,

népeket taszítottak nyomorúságba. De hiszem és vallom azt, hogy ha a magyar nemzet felett Jókai szelleme fog lebegni, ha a zsidóság hű marad ma hangzóztatott nemes elhatározásához, akkor újra fel fog támadni a magyar nép régi sziklaszilárd egysége.

Rákosi magasszárnyalású beszéde után a közgyűlés az elnök záró szavaival véget ért.

Bethlen a választókerületek egynegyed részében hajlandó biztosítani a titkos szavazást

Hétfőn összeül a Ház — Kedden hatálytalanítják a kizárásokat — Új alapokon indul meg a válság likvidálása — Vázsonyi Vilmos nyilatkozata a passzívításról

A nemzetgyűlés hétfőn újabb összeül és a hétfői ülés ezúttal is tisztára formális ülés lesz, amelyen mindössze a további teendőkről fognak határozni. Ertesülésünk szerint a mai ülésen minden körülmények között felveszik a nemzetgyűlés munkaprogramjába a költségvetés tárgyalását, melyet a bizottság már elkészült s így semmi akadály sincs annak, hogy kedden már a plenáris ülés foglalkozzon az első arany-költségvetéssel.

A parlamenti válság tekintetében azonban ezidét semmi sem történt, sőt a helyzet időközben még jobban elmeresedett, így ezidészerint semmi kilátás sincs arra, hogy a válság bonyodalmai elsimuljanak.

Beavatott helyről ugyan arról értesülünk, hogy az egységcs párt több tagja akar vállalkozni a parlamenti béke megteremtésére. Információnk szerint ez a csoport tárgyalt is egyelőre Bethlen István gróf miniszterelnökkel, aki — hír szerint — kijelentette, hogy amennyiben az ellenzéknek a titkos választójog tekintetében volna csupán követelése, hajlandó már a mostani javaslatban biztosítani, hogy Budapest és a törvényhatósági városokon kívül, titkos szavazati jogot adott azoknak a városoknak és ipartelepnek, amelyeknek lakossága felül van a 20.000-en.

Ebben az esetben, informátorunk szerint, mintegy 60 kerületben, tehát az összes választókerületek mintegy negyedében volna biztosítható a választójog titkossága. Sőt egyes hírek arról is szólnak, hogy a miniszterelnök hajlandó volna garantálni, hogy

a továbbiakban a politikai helyzet konszolidációja folyamán további kiszélesített hajt végre a választójog titkossága tekintetében.

Arról is értesülünk, hogy azok a képviselők, akik az akciót megindítják, már kedden hozzáfognak munkájukhoz — amint a Házban elhangzott a kizárásokat hatálytalanító indítvány — és érintkezést keresnek az ellenzék vezetőivel az ezen az alapon történő tárgyalásokra.

Vázsonyi Vilmos,

az ellenzék vezére, akihez ebben az ügyben kérdést intéztünk, ezeket mondotta:

— Erről a szándékról én egyáltalán nem hallottam, pedig ha az urak a tulajdonlagosaknak akarnak lenni, talán nekünk is kellene valamit arról tudnunk. Magáról a kérdésről tehát nem nyilatkozhatom.

A demokratikus szövetség nyiltan kifejtette több alkalommal álláspontját és megmondott, hogy mi nem politikai engedményeket, koncessziókat, kiegészítést kértünk, hanem hogy tegye lehetővé a kormány az ellenzék aktivitását, amely nem abban áll csupán, hogy mi beszéljünk és ők leszárvannak. Az ilyen játékokhoz nincs kedvünk.

— Így nem is értem ezt a legújabb hírt, amelyről most hallok először. Hogy mi mikor megyünk be a Házba, arról majd mi határozzunk s meg lehet győződnie mindenki, hogy az ellenzék érzi és tudatában van annak, hogy úgy lelkismeretének, mint az országunk felelős minden lépéséért. A szocialdemokrata párt részéről

Farkas István

Így nyilvánkozott:
- Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy a fejezések orszákkal kiszorított ellenzékét djában az költségvetés tárgyá- lára mindenféle ígéretekkel becsalo- gassák.

- Mindezek az ígéretek nem változtak a helyzetben, amellyel Bethlen gróf jónak látta fellépni az ellenzék passzivitását.

- Ne igérgessenek azok az urak, ha- nem felelnek nyíltan a kérdésekre, a melyeket hozzájuk intézünk, hogy mi lesz a közéleti korrupció kiirtásával, a választójog tikkosságával és a választá- sok terrormentességének biztosításával. Először ezekre feleljenek a tulajdonon s akkor lehet szó arról is, ami nekik ma kellemetlen.

- A passzivitásban levő ellenzék tud- ja a kötelességét, viseli a felelősséget magatartásáért s maga fog dönteni a felett, hogy mikor és milyen körülmé- nyek között szünteti meg harcát a mai diktatúrával szemben.

Titokzatos ketős házasság

Az első házasságnak sehol sincs hivatalos nyoma

Néhány hónappal ezelőtt Gerő Anna körházi ápolónő bünyvadi feljelentést tett a főkapitányaságon Schendti István vas- esztergyáros ellen. Az ápolónő részlete- sen elmondotta, hogy a vasestergyáros, dacára, hogy nő, az éltük, hogy első feleségétől elvált volna, a IX. kerületi anyakönyvi hivatalban házasságra lé- pett Szalay Erzsébet ácnőjével.

A rendőrség az ügyben szűke körű nyomozást indított és ennek során ki- hallgatta a bigámniával vádolt Schendti is, aki bevallotta, hogy még a boise- víki rémuralom idején törvényes há- zasságot kötött, de miután azt olvasta, hogy a kommuné idejében kötött háza- sságok érvénytelenek, feleségét elkorget- te hátától és nőből megcsúszott.

Arra a kérdésre, hogy melyik anya- könyvi hivatalban kötötte meg első há- zasságát, a vasestergyáros vagy nem tudott, vagy nem akart felvilágosítást adni.

A rendőrség az íratókat állította a bu- dapesti büntetőbíróvárszék vizsgálóbí- rájához, aki megkereszte az összes bu- dapesti és vidéki anyakönyvi hivatalo- kat, de mindegyik csak azt válaszolta, hogy ott a férfi házasságkötése nincs anyakönyvezve.

Ílyképpen a legnagyobb titokzatlanság homályra fedi Schendti első házasságát, amelyet maga is beismer, csupán a he- lýéről nem akar tudni.

LEGFINÓMABB GYÜMÖLCSBŐR

A földmunkásság érettebb a politikai jogra, mint a gumibotosok

A Magyarországi Munkáspárt kongresszusa

Vasárnap délelőtt 10 órákor tar- totta ötödik évi kongresszusát a Sas-körben Dénes István nem- zetgyűlési képviselő vezetésével álló Magyarországi Munkáspárt.

A kör teliértjét és karzatát zsufolóság megtöltöttek a párt vi- déki szervezeteinek kiküldöttjei. A kongresszus első szónoka Dénes István volt. Hosszasabban fejte- gette, hogy a szocializmus államo- sító törekvéseivel szemben a föld- munkásságot képviselő párt az igazságos és becsületes földreform megvalósításáért küzd. A szocialista és keresztényszocialista szakszer- vezetek egyaránt korlátozzák a munkához való jogot, éppen úgy, amint minden felkezesből föld- bírtokossá a földmunkásoknak adja az evangéliumot és magának tartja a földet. Azután a parlamenti pártokról beszélt.

Az ezerholdas kisgazdák gán- csolják leginkább a földkérdés ren- dezését - mondotta. - A kisgaz- dáknak a Kormánypárttal való vad- házassága nem lesz örökéletű. A fajvédők párt, amely minden bajt a zsidóknak lát, megfoledezik a tu- lajdonképpen fajvédőlenről. Hi- sen a keresztény töke elnomása alatt éppennyig szenved a földmún- kásság, mint a zsidó töke alatt.

Felkiáltások:

Mérey Hugó gyermekkori barátja elmondja egy öngyilkos fiatalember életét és öngyilkosságának okát

Mérey Hugó a zsidó-antiszemita - Hájjas és Márfy barátja volt - Csak ha élte után tudták meg, hogy zsidó volt - A zsidó szent egyet temetetti el - Ujabbán rosszul ment dolga - Szerelmi bánvt is okozta halálát

Megirták a lapok, hogy Mérey Hugó volt főhadnagy pénteken éjjel a Né- popera-kávéházban szívenlötötte magát és meghalt. Az öngyilkosság okáról és Mérey életéről mindentféle híreket kol- portáltak, melyekkel szemben Mérey egyik gyermekkori barátja a követke- zőkben mondotta el az öngyilkos főhad- nagy nem minden érdekesség nélkül való életét:

- Mérey Hugó gyergyószentmiklósi földbírlő-családból származott. Apja szegény, egyszerű zsidó ember, akit még Mendlovitsnak hívnak és Mérey is csak néhány évvel ezelőtt magyarosította meg a nevét. A háboruban mint a 82-es székely gyalogezred főhadnagya vett részt. Szüleit és testvéreivel megha- sonlott és 1919-ben a románok elől me- nekült Pestre. Itt hamis okmányokat szerzett, akkor belépett a nemzeti had- és az akkori zavaros időkben - mint az egyik különítmény tagja - nagy sze- reptet kezdett vinni. Erdekés, hogy Mé- reyől mindenki úgy tudta, hogy refor- málus vallású és most halála után de- rült ki, hogy zsidó vallású, még csak nem is tért ki, sőt a pesti zsidó szent- egyet fogja áttemetni. Ez a tény an- nál nagyobb szenzációval hatott isme- róseira, mert mindenki nagy zsidógyű- lötlőnek ismertte.

Bejutott a Gálbor Aron Szívetség- he, a Cselekvő Magyarok Egyesütle-

- Még jobban!

- Csak a zsidók ellen harcolni: szemálmohare - folytatta - Faj- védelem az, hogy ha már koplalni kell valakinek, hát az koplaljon, aki nem dolgozik. A kormánypárt- ról pedig csak annyit mondhatok, hogy egy elve van: megmaradni a hűsözök mellett. A Magyaror- szági Munkáspárt az általános tit- kos választójogot követeli. Nem igaz az, hogy a földmunkásság érel- len. A gumibotos intelligencia sokkal éreletlenebb.

Majd a földbirtokreform végre- hajításánál felmerült viaszasságok- ról szólvta azt mondja, hogy a föld- bírtokreform olyan rossz, amelyen a földmunkássáa jórésze kihull. A forgalmi adó és egyéb igazságtalan adó helyett a földértékadó beveze- tése lenne helyes. Nyújtásnak fej- lődési lehetőséget a dolgozó milliók- nak, mert az ország integritását ezeknek a millióknak kell kivívni.

A zajos felkiáltásokkal és tapsal- fogadott beszéd után a párt ve- zetőse és a vidéki kiküldöttek szó- laltak fel és változtak azt a sok küzdelmet, amelyet a párt a ható- ságok elnyomása miatt kénytelen folytatni. A kongresszus minden hatósági beavatkozás nélkül, a leg- teljesebb rendben folyt le.

kétségbe volt esve, mert déli 12 órákor a pénzt át kellett volna adnia az ezre- desnek más pénzt pedig nem tudott sze- rezni. Kijelentette nekem, hogy öngyil- kos lesz és átadott nekem egy csomag íratot, amit kért, hogy juttassak el az édesanyjához. En természetesen lebe- széltem szándékáról és megígértém ne- ki, beszéljek az ezredessel és elintézem a dolgot. Erre megnyugodott és megbö- szültük, hogy este a Nopopera-kávé- házban találkozzunk. Mindenesetre a ba- rátaimat is megkértem, hogy legyenek a kávéházban és gyázzanak rá.

- Ugy 10 óra tájban visszakerestem a kávéházba, ahol megtudtam, hogy Mérey már megpróbálkozott öngyilkos- ságot végrehajtani, azonban a revolver csúrtörököt mondott, mivel a rugó roz- szul működött. Barátaim el akarták töl- te venni a revolvért, azonban ő nem engedte és mindnyájukat megfenye- gette:

- Mindenkit levölök, aki hozzám nyúl!

- Erre természetesen megretírtáltak mert tudták, hogy a revolverben öt golyó van.

- Mikor megérkeztem, hogy meg- nyugtassam; azt mondtam neki:

- Minden rendben va. Az alezre- des azt mondta, hogy hajlandó várni addig, míg másik pénzt szerzel.

Ő azonban elkeseredetten megrázta a fejét, újabb bört rendelt, majd a ci- gányt odahívatta és elhuzatta a nótá- jat.

- Ezután felhőrpintett még egy po- hár bort, felkelt az asztaltól és az egyik félreeső helyiségbe sietett. Mi rosszat sejtve, utána mentünk. Ep idejében ér- kezünk, mert már megint a szívére volt szorítva a revolveres. Mi letog- tunk, kicsavartuk a kezéből a revolvért és becsületeszavát vetük, hogy nem lesz öngyilkos. Ő mindent megígért. Mi előre mentünk, hogy visszatérjünk az asztalunkhoz, ő hátramaradt és alig tettünk két lépést, mikor művétünk egy dörrenést hallottunk. Szívenlötö- magát és azonnal meghalt.

- Egy másik ok, ami szintén közbe- játszott a trágikus eset megtörténté- ben, az hogy szeretett egy szegény leányt, akinek becsületeszavát adta, hogy el fo- ja venni, azonban rossz anyagi viszo- nyai miatt nem tudott, így retélen, eléget- tenni.

tébe, Márfival szoros baráti vi- szonyban volt, tudott Erzberger gyilkosának nagytétényi tartóko- dásáról és mindig azzal dicsékedett, hogy ő Hájjas és Márfy per- tu- barátja és feljár annak Eötvös uccal lakására is.

Magastermőtül, erős ember volt. Bru- lis természete miatt mindenki rette- gott tőle. Résztvett a nyugatmagyaror- szági felkelésben is, majd nemskára loszerelt, de egész a legutóbbi időkig még főhadnagyi uniformisban járt.

- Azóta, hogy a hadseregéből kilé- pett, rosszul ment a dolga. Mindentéle áruügyletek közvetítésével foglalkozott, azonban ezekkel nem sokat keresett. Azonkívül iszákos természetű, lump em- ber volt, aki minden pénzt elmulasztta. Viszont az az állítás, hogy kártyázott volna, nem fed a valóságot.

- Öngyilkosságának főoka egy sze- rencsétlen eset volt. Ugyanis néhány nappal ezelőtt Kiss István alezre- des rá- bízta Méreyre családi ékszerait, hogy azokat értékesítse. Mérey az éksze- reket körülbelül 22 millió koronáért érte- kesztette. Pénteken reggel kiment a Te- leki-térre, hogy egy koffert vegyen és a pénztárcáját, amelyben az ékszeré- ket kapott pénz is benne volt, ellopított tőle. Sirva jött hozzám és panaszo- lta el, mi történt vele. Mérey, aki különben üzleti ügyekben abszolút korekt volt, nagyon

Parisien Grill Párisi kalitka FARSANGI ESTÉK Csak az uri közönség táncol Palm Beach five a fővárosi közönség leg- kedveltebb zenekara Kezdeté: 11 órákor Telefon: 83-74 szám

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza, Budapest, Váci-utca 25. Tel. 14-73.

Közismerten elsőrendű őszi és téli szöveteinkből felhalmozódott öltöny-, kabát- és kosztüm-keleme maradékokat 1-4 méterig január hó folyamán rendkívül olcsó árban árusítjuk.

Különleges frack, smokking és frackmellény szövetek.

Autó-, kocs- és utitakarók dus választékban. Mintákat vidékre küldünk.

A kenyér

Ha reggelre ismételtlen megdrágitották a kenyér árát, a kenyérré, amelyért napi imáinkban így imádkozunk: a mi minden napi kenyérünket add meg nekünk. Egészen mellesleg, hogy mennyivel és hogyan emelik, a lényeg, hogy akkor, amikor a hivatalos tőzsdéi jelentések szerint a magyar korona stabil értéket, sőt javuló tendenciát mutat, amikor a pénztelenség katasztrófájának egyre több áldozata pusztul el, mikor gazdag vállalatok redukálják és beszüntetik üzemeiket, amikor a munkanélküliség hihetetlen arányokat élt, mikor a gazdasági összeomlás már átlépte küszöbünket, akkor emelik a kenyér árát, ami természetszerűen drágulást jelent az egész vonalon.

Lehet, hogy az elméleti magyarázatoknál valamelyes igazuk van. Ez a magyarázat azonban sujhataly Ausztriát, mely gabonainportból tartja fenn magát, talán az ipari Németországot, melynek nincs elégséges saját termelése, de mi köztünk van nekünk az argentinai buzához és az azzal üzött spekulációhoz? De még ebben az esetben is azt látjuk, hogy Németország, Franciaország, Anglia megmozdultak a spekuláció örületének letörésére, Ausztriában napok óta a legerőteljesebb akció folyik a kenyérgyárak ellen.

De mi történik nálunk? Mayer János a földművelésügyi miniszter egy adott interjúban kijelentette, hogy a minisztertanács nem óhajt a buzáraak konjunkturális alakulásába beavatkozni és semmi szükségét nem látja fenforogni, hogy a gabonátözsdé spekulációja beleszóljon.

Őszintén megdöbbenünk ilyen nyilatkozat hallatára. Minden pusztul, minden csuszik lefelé a lejtőn ebben az országban. Az ellenzék passzivitására hivatkozik és közben élvezi túlélségének gyönyörűségét. A kormány pedig úbe tett kézzel nézi, hogy a spekuláció vad örönöngése kivége az emberek szájából a mindennapi kenyéret. A kormányban nincs szava a hatszáz ezer koronás buzához, mert ez a feneketlen kizsákdazsákok hízalja, akik aztán engedelmesen szegődnek ezért a komencióért a kormánypolitiká rudjához.

Az utóbbi időben különösen gyakr nar hallottunk tiltakozásokat az osztályuralom és osztálydiktatura ellen, de tiisztelettel kérdezzük, mi ez, ha nem osztályuralom, osztálydiktatura, mikor egész állami be rendezésűnek csak a kizsákdáz és a nagybirtokosok soha ki nem elégítendő éhségét igyekszik csillapítani, nem törődve, hogy minden egyéb ebben az országban pusztul, züllik és megsemmisül.

Követeljük elsősorban a magyar kormánytól, hogy az ország éhes és éhező millióinak érdekében azonnal tegyen lépéseket a hallatlan spekuláció letörésére.

Követeljük az ellenzékétől, hogy azonnal vegye fel aktivitását az ellen a kormánypolitiká ellen, amely a legmerevebb osztálypolitikát akarja megteremteni. Most a kenyérről van szó, ezrek és milliók mindennapi kenyéreről, betevő falatjáról és ilyenkor nincs helye takikázásnak, nincs helye kicsinyes haragszomrád játéknak, presztizsaszempontoknak s egyéb politikai perverzításoknak. Most arra van szükség, hogy dolgozzék mindenki, tegye meg mindenki a kötelességet: iparos, kereskedő, gazda, munkás és elsősorban a törványhozó. Addig lehetett célja a passzivitási takikázás játéknak, amíg az a parlament képviselőinek házi gyönyörűsége berendezett játéka lehetett, de ez az idő elmúlt, ma ezek és milliók lézasan kieserpezett szája, éhségtől korgó gyomra kiablál, ordít a mindennapi kenyérré, s ezeket a szájakat, ezeket a korgó gyomrokat nem lehet betömni passzivitással. Ezeknek tudnyer kell, de ezt a kenyéret nem tudja ma megfizetni, mert kerese sinec.

Kenyeret produkálni a nemzetgyűlés passzivitás helyett...

(Kl.)

Egy táborba a szabadelvű polgárságot — mondja Rassay Károly

„El kell felejtetni az egyéni sértéseket! — Szabadelvű pártgyűlés a Liget-Klubban

A parlament nem lehet a fajvédő agitáció színtere

A Liget Klub tagjai vasárnap délelőtt nagy számban gyűltek össze, hogy meghallgassák a fővárosi Szabadelvű Párt vezéreinek programbeszédét. A pártgyűlést Márkus Jenő nyitotta meg. Róna Sándor elnök vezette a tanácskozást, aki rámutatott arra, hogy a Liget Klub nem politikai, mégis szükségesnek tartják dokumentálni, hogy a Klub tagjai csatlakoznak a fővárosi Szabadelvű Párthoz. Ezt a csatlakozást formálisan Soltész József jelentette be.

— Hangos szóval intem a vezéreket — mondotta — szüntessék be a taktikai okokból keletkezett testvérháborút,

egyesítsék a liberális polgárság összes erőt a közös küzdelemre.

Tolnay Kornél, volt Máv. elnökgazgató is a liberális polgári front egységét hangsúlyozta. Mózes János volt iskolaigazgató után

Sándor Pál

szólt fel:

— Ha körülnézzük az országban, — mondotta Sándor Pál — azt látjuk, hogy irtózatos drágaság van és

a föld omnipotenciát élvez a városi lakosság fölött.

Meg kell buktatnunk a mai fővárosi rendszert, amely a

polgárokat rabzolgákká alacsonyította le, ártatlan embereket elűzöztette a helyükről és odalüette az Illy Lászlókat, a rablókat és gyilkosokat.

Meg kell teremteni az egységes liberális frontot.

Rassay Károly

hosszabb beszélnél védelmezte ezután passzivitásellenes álláspontját és a többi között a következőket mondotta:

— Másfél év óta ugyanaz az érzésem, amely a háború elvesztésekor fogott el. — Látom, hogy az út kezd kátyuba jutni és keresem, hogy hol van hát a kivezető út, amely össze lehet foglani az önzéretes, öntudatra ébredt polgárságot? Ebben az elgondolásban indultunk el, politikai barátaimmal, találkoztunk és ebben a találkozásban létrehoztuk a fővárosi Szabadelvű Pártot. Utat kell keresni. Volt egy próbálkozás, amely a hatalom egésze alatt, a hatalom árnyékában akarta megpróbálni kormánybiztos segítséget. Ez a próbálkozás nem járhat sikerrel, mert,

Budapest polgársága szemközti áll a kormányzati rendszerrel.

Ez az elindulás önmagában hordozta a bukást. Mi a hatalom felé nem orientálódhattunk. Maradt volna a szélsőséges álláspont helyekedés eshetősége, hiszen annyira keserűség, annyira szenvedés, akkora nyomor, annyira megalázó emlék van itt a közéletben, hogy csak a legerősebb hangot kell megútni és abban a pillanatban tömegeket tudunk megmozgatni. Vannak, akik ezt az utat járják

ettől az úttól azonban minket visszartart a felelősségérzés tudata.

— Amikor a fővárosi Szabadelvű Párt kibocsátotta a maga felhívását,

két dolgot hangsúlyoztunk: a szabadelvűséget és az egységet.

Megmondottuk: Nem lokeztünk a hatalom megbízottáival. Ami szövetkezésünk nem a hasonló gondokodásnak ellen akarjuk csatasorba vinni, hanem

KAMARA

A francia kinematográfia remeke

A csata

A főserepreben; Sessue Hayakawa

A dalbetétet HAJDU ILONA operanékesnő énekli

hívjuk azokat testvérei, együttes munkára. Az egyéni sértéseket elfelejtjük és alárendeljük annak a nagy gondolatnak, hogy Budapest egész szabadelvű polgárságát egy táborban láthassuk.

Rassay Károly ezután az ellenzék passzivitás feladásának szükségességét hangsúlyozta és kiemelte, hogy a fővárosi Szabadelvű Párt mentesíti magát mindenféle forradalmi visszaemlékezéstől. Elesen támadta a kormányt, hogy a Wolff-párt obstrukciójára való hivatkozással tagadta meg teljesítését annak a

belügyminiszteri ígéretnek, amely szerint a névjegyzékek kiigazítását a kormány egy egyszakos javaslat be nyújtásával akarta lehetővé tenni. Beszédét így fejezte be:

— Minden körülmények között ott kell lennünk a parlamentben és nem szabad engednünk, hogy a fajvédők azt a szabadelvű színterébe változtathassák. Lipták Pál a szociális kérdésekre hívta fel a párt figyelmét. A Klub tagjai végül egyhangulag csatlakozásukat jelentették be a fővárosi Szabadelvű Párthoz.

Elhalasztják Ulain részvénytörvényének kecskeméti főtárgyalását

A megidézett tanúk: Bethlen minisztereink, Scitovszki külügyminiszter, Nagy Emil és Ullmann Adolf nem jelenhetnek meg — Új tárgyalási napot tűz ki hétfőn a kecskeméti törvényszék

Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselő ismeretes beszéde miatt, amelyben a részvényügyekkel kapcsolatban a kormány több tagját panamával vádolta meg, a főügyesség bűnvádi eljárást indított meg. A nemzetgyűlés a mentelmi bizottság javaslata alapján Ulain Ferenc mentelmi jogát felfüggesztette. A kecskeméti törvényszék hétfőn délelőtt 9 órára tűzte ki a szenzációs bűnügy tárgyalását.

A főtárgyalás azonban elmarad és a törvényszék új főtárgyalási napot fog holnap kitűzni.

A főtárgyalás elmaradásának oka az, hogy a tanúk egy része betegnek fekszik, mások pedig külföldön tartózkodnak.

Tanuként idézték be Bethlen István gróf minisztereinket is, aki azonban elfoglaltságára hivatkozva nem fog megjelenni a tárgyaláson.

A miniszterelnök hír szerint azért

Gázmérgezés ölte meg Oreskovicsné unokahúgát a hivatalos vegyszeti megállapítás szerint

Oreskovicsné csak a halál beállta után ejtett a hullán szobeket — Február 16-án tárgyalják Oreskovicsné bűnügyét

Az utóbbi évek szörnyűségecs bűneseményei között jelentős helyen áll az az ügy, amelynek Oreskovics Dagumilné a vádlottja. Tudvalevő, hogy tavaly Oreskovicsné Váci-utca lakásának konyhájában halva találták Rappersberger Imát, Oreskovicsné unokanővérét, akinek a mellén és hasán vágástól eredő hatalmas sebek tátongtak és a konyhában a gázömléstől a hatóság emberei csak hosszas szellőztetés után tudták behatolni. A nyomban megindított rendőri vizsgálat folyamán a gyamu Oreskovics Dagumilnéra terelődött, akit csak napok múltán egy budai szállóban találtak meg.

Oreskovicsné kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy már a nővérét a konyhában halva találta és nyitótávozta, hogy a gázömlés ölte meg. Attól való féltetésben, hogy a gyilkossággal öt fogják megvádolni, fel akarta darabolni a hullát, hogy elintézesse, de ettől a munkától annyira megrémült, hogy elmenekült és elbujdosott.

Oreskovicsnéll megalázták a meggyilkolt ászereit és ezért a budapesti királyi ügyesség rablőgyilkosság címen vádat emelt az asszony ellen.

A napokban érkezett meg a törvényszékre az országos vegyzeti állomás szakvéleménye, amelyben Jánny Gyula dr., fővegyszeg megállapítja, hogy

Rappersberger Imát gázmérgezés ölte meg és a késtől eredő sebeket csak a halál bekövetkezése után ejtették rajta.

A bűnper tárgyalását február 16-ra tűzte ki Krayssler táblabíró tanácsa és az előreláthatóan két napig eltart. Az elnök részéről intézkedés fog történni, hogy a terembe néket ne bocsátsanak be.

Szomaházy István úgy a magamint egyetlen leánya, Elly nevében megölt szívroval, tanácsotlanul az Isten akaratában, jelenti, hogy szerencsétlen, övék mártíromságot ért felesége

Szomaházy Istváné

született Szigeti Jolán

a hónap 18-án 30 éves házasságot után, melynek minden pillanatát családjának szentelte, hirtelen virszaszárvnyalt szeretett hához.

Részvétlétogatások mellőzését kérik.

A temetés időpontját később közöljük.

Vasárnap délután temették el Kodelka hentesmester megtalált testrészzeit

A tölggyfa uccai bünper iratát az ügyészségen — Lédererné felbujtó a sógor bünrészese — A polgári ügyészség Léderer kihallgatásának aktáit kéri a csendőrségtől Ujabb házkutatás a Tölggyfa uccában

A halálpáragrafus alapján folyik az eljárás Lédererné ellen

A tölggyfanevei borzalmas gyilkosság bünügyének súlypontja a mai nappal már áthelyeződött a királyi ügyészségre. *Makay* ügyészségi alelnök ma délelőtt tanulmányozta át a kriminálisiztikában is ritkán álló bünestet hatalmas irattömögét. Ugy látszik, hogy a hírlapok tudósításai *Idősről sem tudak visszazárni* a borzalmaként azt a sorozatát, amelyet az akták hivatalos tüzetességgel sorolnak fel.

Makay ügyészségi alelnök, aki a rablőgyilkossági ügyek specialistája, az iratok tanulmányozása közben annyira fel volt habrodva a borzalmas részleteken, hogy ezeket mondotta:

— Eletekben meg ilyen rémségek esetlen nem volt dolgom. — Tény az, hogy *Kodelka* halotttestének feltalálásáról szóló jegyzőkönyvek redus adatai lényegesen meghaladják a ponyvaregénytről fantasztikus kitalátásait is.

Makay ügyészségi alelnök vizsgálati indítványában Léderer Gusztávné Schwartz Miciét egyneműbeli rablőgyilkosságban való felbujtói bünrészességgel, Léderer Sándort pedig bünrészességgel vádolta meg. Az ügyészi felfogás szerint tehát a bünselekmény legsúlyosabb ödluma a bestidias asszony lelkiismeretét terhelte, mert mint érlelmi szerző, ő tervelte ki a gyilkosságot, ő adta meg az impulzust annak végrehajtására és férje csupán mint fizikai tettes működött közre a szerencsétlen hentesmester meggyilkolásában.

Az ügyész ezek szerint a büntetőbíránykönyv 278-ik paragrafusára alapítva indítványozza Lédererné ellen a bünügy vizsgálatát és vizsgálati fogságot és ez a paragrafus az, amely költői hálóbüntetést ír elő a súlyosabb esetekben.

A mai napon már intenzívebb lépések történtek meg abban az irányban, hogy a csendőri és polgári ügyészség párhuzamosan járjon-on el.

Az ügyészségi alelnök javaslatot tett arra nézve is, hogy a vizsgálatot hivatalosan keresse meg a csendőrségtől ügyészséget, hogy kikérje meg a gyilkos csendőrfőhadnagy vallomásairól felvett jegyzőkönyveket, illetve, azoknak hivatalos másolatát. Az ügyészi előterjesztés szerint azért van szükség erre, hogy amennyiben a gyilkosság egyes mozzanataira nézve eltérés vagy ellentmondás forogna fenn, úgy Léderer Gusztávné kísértesse át a Márkónevele forrásba, hogy ott szembesítse a feleséggel és fivérével.

Az ügyészség az iratokat előreláthatóan már holnap áttesz *Bubics* Jenő vizsgálóbíróhoz, aki azonnal a legselesebb körben nagy apparátussal indítja meg a bünügyi vizsgálatot.

Itt említjük meg, nem felel meg a valóbságnak, hogy Léderer Gusztávné a szörnyűséges bünselekményért a felelősséget a feleségére akarja hárítani. Mint értesülünk, Léderer csupán a saját szereplését illetően tett vallomást és felelősége ténykedéseit csak haloványan érintette, de vallomástételében sehol különösebb vádakkal nem lépett fel az asszony ellen.

Léderernek kihallgatásával egyébként a csendőrség még nem készült el teljesen, mert Léderert napoként kihallgatják és minden alkalommal olyan mozzanatokat világít meg vallomásával, amelyek részletesen addig még nincsenek tisztázva.

Lédererné bécsi életéből

A rendőrség ma újabb érdekes adatokat kapott Léderer Gusztávné előéletéről.

Az Andrássy-uton egy 3 nyílású uccai helyiség átadó
Bővebbet Endler, Andrássy út 56. telefon 189-72

ról. *Schwarz* Mici közlemert alakja volt a bécsi éjszakai világnak. Szereplése már korra ifjúságában kezdődött egy Praterstrassei mulatóban, ahol cukrászleány volt. Ekkor még csak tizenhárom éves volt. *Alsdát azért kellett otthagynia, mert viszonyának következményei már szemmel láthatóak voltak.* Néhány hónapig ezután nem volt sehonnan bejelentve, majd a Wiedener Gürtel egy zenészkávéházában női pincér lett. Ezután még több éjszakai mulatóhelyen volt alkalmazásban, míg 1914-ben kijelentette magát a rendőrségen, hogy Győrbe utazik. A háború kitörése után a bécsi *Colosseum* ismét bejelentette, hogy *Schwarz* Mária ott pincérnői alkalmazásban van.

Utolsó kijelentőlapja 1917-ben kelt. Ebben azt írja, hogy *Poszonyba* költözik. Vasárnap délelőtt egyébként detektívok újabb kutatást tartottak a Tölggyfa-uton 4. számú lakásban. Ujabb bünjelet azonban nem találtak. A katonai ügyészség, a rendőrséggel együtt a napokban újabb holyszini szemlélet fog tartani.

Walko miniszter a MÁV. külföldi kölcsönakciójáról

Csak ősszel kerülhet sor a kölcsön felvételére, amikor elkészül a MÁV. részletes programja — A szanalási terv lehetővé teszi a kölcsön felvételét

Politikai körökben az utóbbi időben a legkülönbözőbb külföldi kölcsönakciók hírért kolportálják. A bevallottak példánl tudni vélik azt is, hogy a MÁV legközebb márciusban perfektuálni fogja azt a külföldi kölcsöntervet, amelynek végrehajtására *Bethlen* István gróf és *Kállay* Tibor annak idején Londonban felhatalmazást nyertek. A MÁV külföldi kölcsönakcióját természetesen ösztönözésbe hozták az Államvasutaknak kereskedelmi vállallattá való átszervezésével és azal a ténnyel, hogy nemrégiben jelent meg az átszervezés eszközei miniszteri rendeletnek a végrehajtása.

Ez úgynben nagához *Walko* Lajos kereskedelmi miniszterhez fordultunk felvilágosításért.

Walko miniszter a MÁV kölcsönakciójáról így nyilatkozott:

— A szanalási terv lényeg lehetővé teszi, hogy a kormány a reparációs bizottsághoz fordulhasson a MÁV vagyományának az általános zálogjog alóli mentesítése érdekében abból a céltól,

Erre a szemlére a gyilkos házaspárt is elviszik és újól megismételtetik velük a gyilkosság lefolyását. Léderer főhadnagyot ezután fogják Miskolcra szállítani, ahol a katonai főügyyalist néhány hét múlva meg fogják tartani.

A temetés A kerepesi-uti temetőben vasárnap délután több ezer ember gyűlt össze, hogy elkísérje utolsó útján a tölggyfanevei rablőgyilkosság szerencsétlen áldozatát: *Kodelka* Ferenc hentesmestert. A gyászolók között megjelent *Kodelka* elvált felesége, két nővére, a fivére, volt barátai, a Hentes és Mészáros Ipartársulat *Bender* József alelnök vezetésével, továbbá törzskávéházának: a *Soheiring-kávéháznak* személyzete, vendégek, sőt kedvenc cigánya, *Róna Géza* is a bandájával. Bent a halottasházban egész korszorárd emelkedtek, melyek között különösen kivált egy hatalmas fehér rózsakoszorú, szalagján a következő felirással:

Szeretettel olvált férjemnek *Kodelka* Ferencné.

A gyászszertartást *Lisztner* Akos, a jőzsefvárosi Mária Terézia-téri templom plébános fényes papi segédlettel végezte, majd a jőzsefvárosi plébánia dalkara énekelte el néhány gyászdalt.

Ezután megindult a koporsót vivő kocsis a sírhoz. A kocsis előtt a Hentesipartársulat lobogóját vitték. A sírnál barátai nevében *Kronstein* József bucsuztatta el a halottat. Utána a Hentesipartársulat dalkara énekelte.

Kodelkának a családja egyik legelőkelőbb díszelhelyet vásárolta meg.

Fogorvos

Med. univ.
Dr. Kovács S. és Barna I.
fogorvos fogorvos
Budapest VII. Erzsébet körút 48-42
Műanyag fogorvosok teljesen szabádpadlással nékál. *Kezesség* és koronák arany-pótló fémöl is. *Fog uccák, fogszűrés* (plombá ár) *érszűkítő* a alattása is. *Wültek* esetén is induljon a legnagyobb bizalomra. *40 é. óta jőzsefvárosi* rend. önkbe. *Videk* soronkivül fogadtanak. — 10 evi (jálal) *Rendkívül* mérsékelt árak! *Orvosi tanács* díjtalan. *Rendelés:* d. e. 9—11.ig, d. u. 2—7.ig *Vasár- és ünneppnap:* délelött 10—11.ig **40 szám. 40 éves praxis**

Részletre is

OSTENDE

CAFÉ • RESTAURANT
CSALÁDOK ÉS VIDÉKIEK TALÁLKOZÓHELYE!

Kávé dupla tejszinhabbal!

Füstmentes helyiség
Elsőrangú konyha — Polgári árak

Budapesti Nemzetközi Vásár

1925. április hó 18—27.

Rendező Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Európa összes nagyobb városában külföldi cégek Kedvezményes utazás s vizum Lakásküti: 5
Felvilágosítás a vásárrudnán: V, Szemere ucca 6

Fpack — Smoking

kölcsönzés és eladás
Skalla Testvérek IV, Hajo u. 3. Tel. 199/14

Ismét kapható régi időköl bevált *Waldheim-jéle*

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elnetőnd megváltoztatása nékúli, állandó súlycsökkenés mellett keves nyulánk arak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Magyarországi főraktár *zeni Péter* gyógyszervegyészeti laboratórium
Budapest, VI. Felső erd sor 32. szám

A közvélemény szava:

„Nem kell külföldi sör!

a Szent István Porter sör

bármely külföldi markát felülmul!

Allandóan friss csapolásban a következő helyeken:

- Béldrosi Söröző VIII, Rákóczi út 1
- Kiró Dénes, IV, Várnahs körút 16
- Éő József, VII, Thökölly út 4
- Erdélyi Borozó, VI, Dalszínház u. 8
- Frenrelsz István, I, Gellért szálló
- Reszey Vince, VII, Rákóczi út 44
- Posch Ferenc, VII, Dohány ucca 20
- Posch Károly, VIII, József körút 3
- Páczér János, VIII, Népszínház u. 30
- Pntz Antal, VI, Hajós ucca 31
- Stefánia-Étterem VI, Teréz körút 15
- Sturm Ferenc, Y, Berlini tér 4
- Szabó Lajos, VII, Rákóczi út 88
- Sz. István-Étterem I, Alagut ucca 5
- Winkler István, II, Margit körút 2

Kereskedő és Iparos Újság

A forgalmi-adózás marsallbotja

az első pénzügyminiszteriumi értekezleten a mezőgazdaság érdekképviseleteinek kezében volt. A kereskedelem és ipar megelégedve, szinte megdöbbenve állott szemben azzal az egyoldalú fölénykedéssel, mellyel a mezőgazdasági érdekképviseletek delegátusai a kereskedelem és ipar kívánásait kezelték. A forgalmi adónak a vámnál és a termelőnél való behajtására irányuló kérelem — ügylátszott — teljesen megbukott az első pénzügyminiszteriumi ankétén. S annál kínosabb volt a mezőgazdáknak ez a merev, elutasító álláspontja, mert hiszen a kereskedelem és ipar képviselői csupán a kereskedelem és ipar forgalmi adójának rendszer-változását követelték, — ami elvégre a mezőgazdáknak közömbös lehetett.

Az első pénzügyminiszteriumi ankét mégis azzal a szomorú tanulsággal zárult, hogy a mezőgazdák nem elégszenek meg a maguk adózási privilégiumával, hanem privilégiumra tartanak igényt agh az irányban is, hogy a pénzügyminiszteriumnak előírják a többi gazdasági osztályok megadóztatásának módját.

A mezőgazdák marsallbotja önhitt gúnnyal vezényelt az első ankétén s a pénzügyminiszter teljes figyelmességével rendelte magát alá ennek a vezényletnek. Már-már ügylátszott, hogy a mezőgazdák Napoleon nélküli hadseregének közkatónái valóban teljes szabadsággal szedhetik elő tarsolyukból a marsallbotot, ha a kormányknak, vagy valamelyik szakminiszteriumnak diktálni akarnak. De szerencsére az utolsó pillanatban mégis jobb belátásra jutott a pénzügyminiszter. A második ankétén meghallgatta a kereskedelem és ipar statisztikai adatokkal támogatott szakszerű felvilágosításait s hozzájárult a forgalmi adózásnak olyan irányú reformálásához, melyet az érdekeltség egyhangú kívánása már hosszú idő óta sürgetett.

De más meglepetéssel is szolgált a pénzügyminiszteriumban megzört második ankétájú ankét. Mert míg az első ankétén a mezőgazdaság marsalljai valóságos távszónoklatokban élvezték ki az első siker dicsőségét, addig a második ankétén, — ahol a szakszerű felkészültségnek fegyvereivel kellett volna az ellenlétes véleményeknek megmérkőznök, — a mezőgazdák képviselői már távollétükkel tüntettek. Ükötözött nélkül feladták a esatát, s a Höfer-jelentések kifejezésével élve: taktikai okokból megszakították az érintkezést az ellenféllel.

A forgalmi adó reformja most már biztos mederben fog haladni a maga útján a megvalósulás felé. A mezőgazdák Napoleon nélküli hadseregének közkatónáiról pedig végre bejagázódott, hogy a marsallbotot ugyan ott hordja mindegyikük a tarsolyában, de marsallboton kívül nincsen a tarsolyukban semmi.

A pénzügyminiszter hozzájárult az osztrák forgalmiadórendszer bevezetéséhez

Julius eisején lép életbe az új rendszer — Az érdekképviseletekre bízta a reform előkészítését — A kisipar jelentékeny könnyítéseket kap

Legutóbbi számunkban részletes helyzetképet adtunk arról az ankétról, amelyet Bud János pénzügyminiszter legutóbb a forgalmi adó reformja tárgyában tartott, s amely részben a megjelent nagy száma, részben pedig a mezőgazdasági érdekeltség kiküldöttjeinek obstrukciós beszédei miatt teljesen eredménytelenül végződött. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek kiküldöttjei egyáltalán nem jutottak szóhoz, s így nem voltak abban a helyzetben, hogy javaslataikat előterjesztessék.

Okulva a tett tapasztalatokon, Bud János pénzügyminiszter pénteken az ország hat vezető érdekképviseletének kiküldöttjeit kérte magához, s már eleve gondoskodott arról, hogy az értekezlet eredményes munkát végezzen.

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, a GYOSZ, az OKTISZ, az Országos Iparregyesület és a Baross-Szövettség és az OMKE ugyanis, amely testületek a szűkebbkörű tanácskozáson részt vettek, olyan meghívót kaptak, amelyben a tanácskozás anyaga szorosan precízírozva van. E meghívóban ugyanis azt közölte a pénzügyminiszter, hogy a tárgyalást

„a lehető legkonkrétebb formában arra a kérdésre kívánja összpontosítani, hogy mi várható a behozatal alkalmával lerovandó forgalmi adókból”.

Arra kérte tehát a pénzügyminiszter a meghívottakat, hogy a tárgyaláson erre a kérdésre vonatkozó részletes tervekkel, statisztikai számításokkal, kimutatásokkal, szükségesnek vagy helyesnek vélt adókulesokkal stb. megrudított javaslatokat tegyenek és általában az ótérén egyébként érdekelt, de külön nem hívott érdekképviseleteknek erre a kérdésre vonatkozó óhajait is terjesztessék elő.

Pénteken megtartott szűkebbkörű tanácskozás teljesen beváltotta a miniszternek és a vezető érdekképviseleteknek a várakozását, amennyiben az eléje tűzött feladatokat teljes sikerrel megoldotta.

Mindjárt az értekezlet elején biztosítva volt az értekezlet munkájának a sikere Bud János pénzügyminiszter kijelentései folytán, aki

közölte a megjelentekkel, hogy hajlandó hozzájárulni az érdekeltségek által egyhangúan sürgetett reformhoz, s csupán az a kikötése van, hogy az előtrányozott 100 millió aranykorona bevétel biztosítva akarja látni.

A biztosítékok tekintetében a miniszter most már nem hozott arról a multkorú ankétán hangzottakot kívánásáigórl, amely a biztosítékokat az egyes szakmai csoportok vagyoni garanciájában jelölte meg, hanem megelégedett azzal az egyetlen lehetséges biztosítékkal, amely a statisztikai adatok megbízhatóságában s a behozatal és belföldi termelés állandóságában rejlik. Azt kívánta tehát, hogy az értekezlet a behozatali és termelési statisztikai adatainak alapulvétele mellett tegyen javaslatot arra vonatkozólag, hogy a vámnál és belföldi gyártási helynél egyszerre lerovandó forgalmi adónál milyen kulesot kell alkalmazni avégből, hogy az előtrányozott 100 millió aranykorona biztosítva legyen. Tekintettel pedig arra, hogy egy új rendszerre való áttérésnél valamely biztonságos kiértékelésről is gondoskodni kell, a miniszter arra kérte a megjelenteket, hogy a számítások megtételénél ne 100 millió, hanem 120 millió aranykorona bevétel vegyenek alapul. Egyben ígéretet is tett a miniszter arra nézve, hogy

ha a megállapítandó kulesok alkalmazása mellett a forgalmiadóbevé-

tel az előtrányozott összeget lényegesen meg fogja haladni, ez esetben a kulesot le fogja szállítani.

A miniszter ezen kijelentései után a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nevében Szegő Ernő dr. terjesztette elő a behozatali statisztika adatait. A pénzügyminiszterium részéről Szabóky Alajos államtitkár szintén készített egy kimutatást, amely részben egyezett, sok részben azonban eltért az érdekképviselet kiküldöttjei adataitól. A megjelentek mindegyike elkészítette azokat a részletes összehajlításokat, amelyeknek ismeretére a miniszter meghívójában szült helyzetét, s az eltérések a rövid párbeszédében folytatott tanácskozások során hamar tisztázódtak. Az összes adatok egybevetéséből most már a következő adatok állapítottak meg:

Magyarország évi behozatala annak dacára, hogy csak az 1924. év első tíz hónapjának az adatai vannak feldolgozva, megközelítő pontossággal évi 700 millió aranykoronára tehető. A vámnál átlagosan 25-27% a behozatali adó, a miniszterium adatai szerint azonban 35% esik vámentes árukra, s a tanácskozások további folyamán ez az utóbbi adat szolgált alapul. sőt a bevételek biztosítása szempontjából még azt is felelelte a miniszter, s végeredményben a számítások évi 600 millió behozatalnak $\frac{1}{3}$ részére vagyis 400 millió koronára alapítottak.

E számítás szerint a vámnál 12 millió aranykoronának kellett volna az 1924. évben befolyjni, Vargha Imre államtitkár számítása szerint azonban csak 8 $\frac{1}{2}$ –9 millió korona folyt be.

az értekezlet feladat az volt, hogy megállapítsa azt a felemelt kulesot, amely a vámnál fizetendő forgalmi adóra alkalmazandó lesz.

Ezt természetesen csak a vámtarifás összes tételeit sorra véve lehet megállapítani, amely munkával a szűkebbkörű tanácskozás nem foglalkozhatott, hanem e munkákat elvégzésévé a megjelent érdekképviseleteket a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vezetésével bízta meg.

Írnyadóul a miniszter csupán azt jelölte meg, hogy e kulesnak 5–10% között kell mozognia. Egyébként a vámnál fizetendő forgalmi adókból várható jövedelem összegének kiszámítása nem is lesz a kamarai bizottság feladata, s így annak egyelőre nem is kell adókulcsokat kombinálni, hanem a jelenlegi helyzetet kell lebiztosítani, s szerint, hogy valamely ár két vagy három kézen meg-e keresztül. 6. illetve 9%-os kulesot kell feltüntetnie. E nyers adatok alapján az adókulesnak végleges megállapítását a miniszter magának tartja fenn.

Szó volt az értekezleten arról is, hogy a gyakorlatban a forgalmi adót nem a számlaszerinti érték szerint, hanem a vámn bizonyos százalékában kell leróni, ezt a javaslatot azonban, mint antiszoefialis tervet, az értekezlet egyhangúan elvetette.

Nehezebb munka volt a belföldi ter-

melés adatainak a megállapítása, amely termelési statisztika hiányában csak hozzávetőleges becsléseken alapulhat.

Nagymagyarország termelésének értékét 34 milliárd koronára becsülték, Csonkagyarországra tehát 2 milliárd, illetve az 50%-os értékmegnökedést is tekintetbe véve 3 milliárd aranykorona esnék. Ha ezt az összeget 1 milliárdra redukáljuk is, a hazai termelésből 3% mellet 80 millió koronának kell befolyjni.

Abban az esetben tehát, ha az árú csak egyszer, a vámnál vagy a termelés helyén fizetve forgalmi adót, 3%-os kules mellett a következő bevételeknek kell előállni:

Import árú után	12 millió
Hazai termelés után	30 millió
Répaforgalmi adóból	1 millió
Állatforgalmi adóból	8 millió
Szabadfoglalkozások adója	1 millió

Három százalékos kules mellett tehát 52 milliót tenne ki a forgalmi adó összhozadéka, amiből következik, hogy

a forgalmi adó kulesának 5–5 $\frac{1}{2}$ %-ra való felemelése teljesen biztosítja azt a 100 millió aranykorona bevételt, amely a költségvetésben előirányozva van.

Az értekezleten megjeztett és kölesőösen ellenőrzött, s különböző biztonsági koefficienssekkel is bőven ellátott számításokból tehát kétségtelenül kifutik, hogy a forgalmi adó reformja az államkincstár érdekeit is a legteljesebb harmóniában van, s így a reformnak semmi sem állhat útjába.

Mintán pedig e pesszimiztikus számításokban és a bőven alkalmazott biztosítékokban a pénzügyminiszter is elégedő garanciát lát.

a forgalmi adó reformja elviteg már megvalósítottának tekiethető.

Most már csak a kamarai bizottság feladata, hogy a részletes számlái munkálatokat a statisztikai hivattalal egyetértésben sürgősen elvégezze. Ezek a munkálatok természetesen több hetet vesznek igénybe, s így a reform csak 1925 július 1-én fog életbe lépni.

Külön ki kell emelnünk azt a nagy megrtést, amelyet Bud János pénzügyminiszter a kisiparral szemben tanúsított akkor, amindőn e kisiparvezetés adóterhének lényeges csökkentésére tett ígéretek. Ezek a kisebb ipari termelők általányozás útján fogják a forgalmi adót az általuk létrehozott érték után leróni, s ez az adóteher a miniszter ígérete szerint lényegesen kisebb lesz, mint a mai adószolgáltatás.

FIGYELNI! ÚJ CIM!

MOSKOVICS
EMIL
KÖZP. IRODÁI
VI, Berlini tér 3
Westend üzletházba áthelyezve

TELEFÓNSZÁMOK:
226, 165-26, 191-34

FIGYELNI! ÚJ CIM!

Elszakíthatatlan
SZÖVETÉS
MUNKARUHÁK
GUTMANN J. & Co
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 16

26 Legjobb minőségű
férfi- és nőtisztovetek
legelőcsőbb bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
divatruháza VII., Király ucca 11. sz.
Eladás nagyban és kicsinyben!!

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. Petőfi Sándor ucca 11
S. addington & Co Ltd
londoni igazgatói
cég vezérképviselői

Szemlélődés

A községi üzemek

felülvizsgálása szerezésesen megkezdődött és állandóan folyamatban van. Az egyes bizottságok nagy buzgalommal és odaadással kutatnak az üzemek rejtjelmes labirintusaiban... A gyárparipar és a kisipar adóterheinek megoszására élénk világot vetnek azok a statisztikai adatok...

A gyárparipar és a kisipar

adóterheinek megoszására élénk világot vetnek azok a statisztikai adatok, melyek a legutóbbi forgalmi adóankéteu kerültek tárgyalásra. Ezek az adatok azt tanúsítják, hogy a gyárparipar 16 millió és a kisipar 8 millió aranykorona forgalmi adót fizetett az elmúlt évben.

Holczler Viktor, Budapest... Vilamos erőre berendezés. Készít mindenféle áram-, arany- és ezüstműveket, alakítást és javítást. Állandó raktár mindenféle áram-, ezüst- és arany- és ezüstműveket. Telefonszám: 116-24

Enyhíteni kell a házbérfizetés súvós feltételeit

A részletfizetés engedélyezését, a szorzószám leszállítását és a kincstári haszonrészeseledés eltörlését követelik a bérlők

Bródy Ernő dr., a Lakók Szövetsége elnökének nyilatkozata

A februári házbérmegyeid közelédes ismét fenyegetően érezeti hatását a főváros és az ország lakosságának minden rétegénél. A súlyos gazdasági viszonyok közepette egyre nyilvánvalóbb lesz, hogy a bérlők nem tudnak megbízni, hogy a reájuk rótt terhekek, s a kormányának elodázhatatlan kötelessége, hogy a lehetőségi határain belül könnyítéseket eszközöljön.

Könnnyítéseket tekintetében elsősorban a részletfizetés gondolatát merült fel, melyet a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a népjóléti miniszteriumnak javaslatba is hozott, különös tekintettel arra, hogy a különböző pótlékekkel együtt az érlethelyiségek bére a februári negyedben már meghaladja az aranyparitást 70%-át. A népjóléti miniszternek felhatalozatlan megjelenti nyilatkozata szerint eddig még nem volt alkalma, hogy a részletfizetés vonatkozó kívánását felol érdemben határozzon, erre azonban úgy a kamarának említett előterjesztése, mint pedig a Lakók Szövetségének beadványra módot fog nyújtani. Remélhető, hogy ez alkalommal a népjóléti miniszter engedékeny magatartást fog tanúsítani annál is inkább, mert a változott viszonyok között semmiféle indoka sem lehet annak, hogy amidő az üzleti élet minden vonalán előlérbe nyomul a hitelezés, ugyanakkor a bérlők három hónapra legyenek kötelesek előlérben a házbérlőket.

A részletfizetés engedélyezése nem jelentene egyebet, mint azt, hogy a bérlők csupán havonta előlérben a háztulajdonosnak a béreltet.

A szorzószám leszállítása, s a kincstári haszonrészeseledés kérdésében Bródy Ernő, a Lakók Szövetségének elnöke

az alábbiakban adta elő az érdekeltek álláspontját: - A februári bérmegyeid alkalmából elsőrendű jelentősége van a szorzószámoknak. A papirkoronának a világpiacon való értékelése alapján a szorzószám jelenleg 15.100 korona. Ellenben a kormány még mindig fentartja az 1924 augusztusra megállapított 17.000-es szorzószámot. A kormány azonban áttörte az elvet akkor, amikor a vámadt a világpapírparitások szorzószámra helyezkedik. A lakosság keserves viszonyai között indokolt és szükséges lenne, hogy a kormány a labérfizetésnél is a világpiacon kurzuson megállapított tényleges szorzószámot alkalmazná.

Súlyos megterhelhetést jelent a kincstári haszonrészeseledés is, melyet vagy el kell törölni, vagy pedig rendelkezéseinek megfélelelen felhasználni. Az 1917 novemberi lakbérrendeletben megállapított 20%-os kincstári haszonrészeseledést ugyanis az 1922. évi 17. tc. 60%-ra emelte fel az azal az indokolással, hogy a kincstári haszonrészeseledés alapja változatlanul az 1917. évi lakbérnyegyedben fizetett évi bérösszeg. A házbérlőknek a vonatkozó új szabályozás szerint leendő feletemelése alkalmával a szobaforgó részesedést is fel kell emelni egyrészt azért, hogy ily módon a közalkalmazottak lakbérének növelésére megfelelő bevétel álljon rendelkezésre, másrészt pedig azért, mert a megadott kiadvány lakbérével az akció céljaira felveendő költségeknek megfelelően biztosítandó volt.

De nemcsak az indokolás szól erről, hanem a törvény maga is külön kifejezetten.

A házhasonrészeseledésből 20%-nak megfelelő, de legalább évi 60 millió koronát kitevő összeg az alábbi 5 rendelkezésnek megfelelően a lakbérével az akció céljaira kibocsátandó kölcsön tőke és kamat törlesztésére szolgál.

A következő szakasz egy olyan új szervet iktat a törvényterába, mely soha meg nem született, csak a papírparon, a papírparitásban. A törvény 17. §-a így szól: „Felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy az építkezések előmozdítása érdekében a Magyar Pénzügyi Szindikátus által a jelen törvény értelmében alapított szövetkezetek jelzálogkötvények kibocsátásával bizza meg.”

Hol van a Magyar Pénzügyi Szindikátus? Hol van a Magyar Pénzügyi Szindikátus által alapított szövetkezet? Hol vannak a Magyar Pénzügyi Szindikátus részéről alapított szövetkezet által kibocsátott jelzálogkötvények? Ninesenek sehol, de fenmaradt és megvan a kincstári haszonrészeseledés. A következő törvény, az 1923. XXXII. két nevezetes újítást foglal magában a lakók terhére. Míg addig a kincstári haszonrészeseledés százelékát az 1917-es alappár arányában számították, az 1923-iki törvény a bérmegyeidkor fizetett bér 25. §-ban állapítja meg.

Továbbá megállapítja azt, hogy nem fizet kincstári haszonrészeseledést az a háztulajdonos, aki egy vagy két lakrészt magába foglaló épületben lakik. Az egy vagy két lakrészt elfoglaló lakó fizet, de nem fizet a háztulajdonos. Ez a szociális igazság. Még csak két adatot arra, hogy kincstári haszonrészeseledés emében az állam mit vesz be? A szanalási törvény előíránzata szerint az 1924. két félévben 11,6 millió - ami 197 milliórd, 200 millió papirkoronának felel meg.

Az 1925. két félévre előíránzat: 45,6 millió, ami 775 milliórd, 265 millió papirkoronának felel meg. Hésszázhetvenöt milliórd. Közül egy billió. Hatalmas óriási összeg.

A tisztviselők lakbérpótlékának viszonylatban nevezésének kicsiny összege felül a törvényen ezt lakbérével rendelt!

Ha nem építésre használják a kincstári házhasonrészeseledést, akkor ennek nincs létjogosultsága, nincs jogcíme, nincs alapja, nincs szentisége, nincs magyarázata és akkor a kincstári haszonrészeseledést el kell törölni.

2200 arany koronával „támogatja” a kormány a kisipart

A most tárgyalás alatt álló költségvetési törvényjavaslat 2200 aranykoronát irányoz elő a kézmű és kisipar támogatására, tehát 50 aranykoronával kevesebbet, mint az elmúlt évben.

Ezt a támogatást az alábbi szellemes indoklással kíséri a törvényjavaslat: a kézmű és kisipar támogatására szolgáló ezen hitelnek az előző költségvetési évhez viszonyítva, tekintélyes csökkenés abban leli magyarázatát, hogy a szanalási program végrehajtásával kapcsolatban az államháztartás terheinek könnnyítése végett az eddig az állam által ellátott feladatok köréből ki kellett venni mindazokat, amelyeket a társadalom is magára vállalhat, vagy amelyek a megváltozott viszonyok között már egyáltalán nem időszerűek. Így az ipari anyagbeszerző, termelő és értékesítő szövetkezetek (szakipari szövetkezetek) támogatása, valamint az egyes kézmű és kisiparok támogatása is, ami a háború előtt a kézmű és kisiparra fordított állami kiadások legnagyobb részét emésztette fel, az 1924. XVIII. törvény alapján működő Iparosok Országos Központi Szövetkezetére bízott, melynek létesítéséhez az államkincstár 22 milliórd koronával járult hozzá.

A most előirányzott összeg olyan kezdeményezés támogatására fog felhasználtni, amelyek kihatásukban a kézmű és kisiparok egy nagyobb körének szakmabeli érdekeit előmozdítják; az állami segély jelentősége nem annyira anyagi, mint inkább erkölcsi vonatkozásban fog megnyilvánulni, amennyiben a társadalom tevékenységét az állam érdeklődésének és elismerésének kifejezésére juttatásával fokozott munkásságra buzdítja és a társadalom más rétegeit is az adott példa követésére serkenti.

Ezen hitelben fogják fedezetüket találni a kézmű és kisipar helyzetének tanulmányozása érdekében végzett utazások költségei, szakkönyvek beszerzése, szaklapok előlérése, a kézmű és kisipar érdekében szükségesnek mutatkozó kiadások.

A kisipar adóterheit a kormány is aránytalannak tartja

A gyárparipar 16 millió, a kisipar 8 millió forgalmi adót fizet

A magántőkék és háztartási tartalékok elpusztulása s a fogyasztóképessegi íjesztő mértékű esőkénese az összes termelőszályok közül a kisipari értelete legesúlyosabban, mert a fogyasztóközönség túlnyomóan nagy része a főmobb és fejlettebb izlést kielégítő kézműipari cikkek használatáról az olesőbb gyárparipar cikkek használatára volt kénytelen áttérni, aminek következtében a kisipar foglalkoztatás nélkül maradt.

Kisipar nehézséges gazdasági helyzeté dacára a kormány még sem volt kelle kimélettel az adótervények meghozatala alkalmával a kisiparizenciákkal szemben s a létminimumot is oly alacsonyan állapította meg, hogy a kisiparok nagy része a kedvezményt nem élvezheti. Emellett a kisiparosokra rótt adóellenbérésnél vetik szemben tanúsított zaklató eljárás, a könnnyvezetési kötelezettség elrendelése s a kereseti és jövedelmi adóknak a bevallások figyelmen kívül hagyásával történő kivétele is csak a kisipari existenciájuk helyzetének további rosszabbodását idézte elő.

Az Országos Kereskedő és Iparosnylvetségek évök óta sürgeti a kisipari kérdé megoldását, sőt a kisipar helyzetének a javítása céljából saját eszközveit is minden elköveté, a súlyos adóterheken azonban csak törvényhozási intézkedéssel lehet enyhíteni. Eppen ezért követelte az OKISZ az adóstatiztika összedállítását, amely kétségetlenül igazolta volna, hogy a kisipar aránytalanul súlyos terheket visel.

A pénteki forgalmiadóankéteknak egy legmegdöbbentőbb eseménye kétségetlenül ennek az adóstatiztikának az előlérjesztése volt, amely feltévesünket teljesen igazolta, s amelyből kitínik, hogy akkor, amidőn forgalmi adóban Magyarország egész hatalmas gyárparipar évi 16 millió koronát fizet, a kisipar adószolgáltatása 8 millió koronát tesz ki. A fogyasztóközönségében megfoglyakozott, tökésegen és előlérnedett kisipar tehát ugyanannyi forgalmi adót fizet, amennyi az összes külföldi import után folyik be.

Ezek az adatok nemcsak az ipari érdekeltséget fogják megdöbbenteni, hanem gondolkozásra készíteték magát a pénzügyminiszteri is, aki ezen adatok hallatára nem habozott kijelenteni, hogy ez az adózási aránytalanság fenn van tartatva s ezen a megalkotandó reform keretében segíteni fog.

A kisipar könnnyetett nyugtázza ezt a jóakarulatú ígérteit, s most már kíváncsian várjuk, hogy az adóstatiztika felvételek további adatait is hozzáik nyilvánosságára, amelyekből kétségetlenül és végre hitelesen kimutatható lesz, hogy az ország terhei mili arányban oszlanak meg az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság között. Azt hisszük, ezeknek az adatoknak a világnál az egyes termelő oszályok gazdasági jelentőségének a megítélésében nagy előlérésök fognak bekövetkezni.

KLINGER IG. gyapjűszövet-gyárának: Neustadt an der Tafelflokte i. B. Jungbunzlau i. B. Kratzau i. B. Dalowitz i. B. vezérképviselete Magyarország számára Bécs, Zelinkagasse 4. Pártollak a hazai ipart! Schwartz és Hirschberg pamutszűvel- és bélésaranyagkereskedők A Budapest - Wárnasdorfi Pamutszűvőgyár R.-Társ. egyedüri üstő lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15

A szanálás hatása a gazdasági életre

Vágó József előadása az OKISZ-ben

Az OKISZ legutóbbi tagértekezletén Vágó József, a Pester Lloyd közgazdasági szerkesztője tartott előadást a szanálás közgazdasági kihatásairól, különösen az iparra és kereskedelemre nézve.

Az előadó a szanálás nyomán támadt gazdasági stagnációt főleg két körülménynek tulajdonítja. Az egyik az infláció, mely a gazdasági javak valószínű értékelésétől elszakította a kereskedelmet, a másik pedig az ország fővárosának, illetve a budapesti kereskedelemnek túldimenzionáltsága. A régi budapesti kereskedelem egy 20 millió forintos terület ellátására volt berendezve, a kereskedelem lehetőségeinek tehát a 8 millió lakosságú területen csökkenni kellett, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy

a kereskedelmi vállalatok száma a fogyasztási terület csökkenése dacára is emelkedett, sőt egyes kereskedelmi ágakban a békébeli számarányoknak öt, hatszorosa is éri.

Ennek oka az, hogy a háború alatt az alkalmazottak nagy része önálló existenciát alapított az áruhiány miatt foglalkozás nélkül maradt kereskedelmi utazó a gazdasági életben szintén önálló existenciát alapítása után keresek elhelyezkedést, végül pedig a különböző konjunktúrák által tökéhez jutott elemek is saját vállalatukban értékesítik vagyonaikat. A fogyasztási terület-hez képest tehát a kereskedelem túl van dimenzionálva.

Ugyanez a jelenség tapasztalható a hitelélet terén is s itt is elkerülhetetlen lesz a túlságosan elszaporodott pénzüzetek számának fűzők útján való csökkentése.

Ezzel a kedvezőtlen jelenségekkel szemben viszont kedvező eredmények is tapasztalhatók, így mindenképp azt, hogy

a mezőgazdaság teljesen átmentette békébeli álló és forgótőkét, sőt kedvezőbb helyzetbe is jutott az infláció ideje alatt, amennyiben jelzálogos és egyéb adósságait romló körülményben majdnem teljesen leírásztette.

Amint a természetben is történik, a szanálás során is úgy alakultak az események, hogy a kedvezőtlen hatásokat a rossz közgazdasági politika még inkább fokozta. A kereskedelmi szerződés hiánya következtében a kereskedelem nem tud eljutni régi fogyasztási piacra és a kereskedelmi szerződések megkötése sem kecsesített kedvezőbb kilátásokkal, mert a legutóbb kedvezmény alapján létesítendő szerződés nem elégíthet ki bennünket, amennyiben régi területeinken kedvezőbb elbánásban kell részesülünk, mint a német, vagy angol ipar. A hitel drágasága is fokozza a krízist, mert az ócska kamat mellett hitelt élvező külföldi iparral szemben hátrányosabb helyzetben vagyunk. A kereskedelem teherterélei közé tartozik az is, hogy az adót előlegeznie kell. Törvényhozási mulasztás pedig lehetővé teszi a könnyű és könnyelmű bukásokat, mert a kényszererővel az eljárásban nincs minimális kvóta előírva. Pénzüstnek az utóbbi időben bekövetkezett javulása szintén nehezíti a kereskedelem helyzetét, mert az exportlehetőségeket csökkenti és a rosszabb korona mellett csinált adósságok kifizetése javuló korona mellett sokszor nehezebbé válik.

Ezekben a bajokban a most említett géti okok kiküszöbölésével lehet segíteni. Mindenképp azt,

olcsó külföldi hitelről kell gondoskodnunk és pedig elsősorban a földnek zálogul való leltétele mellett, ennek viszont elrendelhetetlen feltétele az, hogy a jelzálogkölcsön felvételének útjában álló akadályokat elhárítsák.

Ma a földbirtokreform befejezetlensége következtében a külföldi tőke nem nyújthat hitelt, mert nincs biztosítéka kából mennyt hogy meg az állam.

arra nézve vajjon az adós földbirtokból mennyit hagy meg az állam. Nincs biztosítéka arra nézve sem, hogy az adós késedelme esetén a kibetelített összeget a jelzálog lekötött ingatlan elárverezése útján megszerzheti, mint-hogy még jelenleg is fennáll az árverési tilalom. Az árverési tilalom megszüntetésén kívül azonban még

azt is lehetővé kell tenni, hogy a hitelző megfelelő árverési vevő hiányában magához válthassa az ingatlan, aminek jelenleg útjában áll az a körülmény, hogy a vármegyei mezőgazdasági tanács a földbirtok elidegenítését meg is tagadhatja.

Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a teleknyomra a 8 százaléknál magasabb kamat is betáblázható legyen, továbbá, hogy a valutakölcsönök teleknyom feljegyzése lehetővé váljék.

A nagy tetszéssel fogadott előadás anyagához dr. Reisz Jenő a Nemzetközi Kivitel és Behozatal Rt. vezérigazgatója szót hozza. Rámutatva a különböző államokban végrehozott szanálási akció következményeire,

Indokolatlannak találja azt, hogy a magyar szanálási akció nyomán súlyos gazdasági krízissel számolnak. Magyarországon ugyanis nem volt fereszkedés, mint Bécsben és a külfölddel szemben való eladósodásunk sem olyan nagyviterű, mint Ausztriáé.

minthogy a kötött gazdasági rendszer a nagyobb arányú előadásunk utját állta, ami Ausztriában a szanálásgalomban mellett nagymértékben bekövetkezett. Véleménye szerint tehát a gazdasági válságnak Magyarországon sokkal enyhébb lefolyásának kell lenni, mint Ausztriában.

A kereskedelem szempontjából vizsgálva a szanálási akció következményeit, szintén nem lát okot pesszimizmusra. Az elvesztett fogyasztási területek ugyanis a kereskedelmi szerződések

megkötése után meg fognak nyitni s az ország lakosságának nagyrészt kitévő földművelő osztályok fogyszerzőessége nemcsak hogy teljesen mértékben megmaradt, hanem még fokozódott is, a kereskedelem számára tehát eredményes tevékenység kínálkozik ezen fogyasztóképes rétegek igényeinek a növelésére. A multiban is a kereskedelem tevékenységének volt köszönhető az iparikkék fogyasztásának az emelkedése és e részben a kereskedelemre most fokozottabb feladatok várnak.

Nagyon alkalmas a helyzet arra is, hogy a magyar kereskedelem a Balkán felé irányuló áruforgalomban Bécsnek a közvetítő szerepét elhódítsa. A nyugati iparállamok ugyanis rendkívül szomorú tapasztalatokat szereztek a Balkán államokkal folytatott kereskedelmükből kifolyólag, amennyiben ezen üzleteiket nagy veszteségekkel kellett lezárniok.

Ezek a nyugati iparállamok mindenesetre szívesebben fogják a Balkánra irányuló kereskedelmüket ezután Magyarországnak, mint közvetítőnek a bekapcsolásával lebonolyítani, ha a magyar kereskedelem a jelenlegi helyzetben is bizonyoságot tesz megbízhatóságáról és szolidaritásáról.

Nem szabad tehát Décest majmolnunk a könnyelmű ízetésképtelenség és kényszererősségek terén, hanem törvényhozás útján és a kereskedelemben lévő erkölcsi erők latbavetésével egyaránt arra kell törekedni, hogy a külföld bizalma meg ne kerüljön. Ha a kereskedelem eddigi talaja részben el is vesztet, a most említett érvényesítési lehetőségeknek a kihasználásával új talajt teremthet a maga számára és ismét az a hatalmas gazdasági faktor lehet, amely békéidőben volt.

E rendkívül értékes és nagy tetszéssel fogadott fejtegetésekért az OKISZ tagértekezletének nevében Ledermann Mór elnök mondott köszönetet a felszólalóknak.

Kereskedők és iparosok előkészületei a községi választásokra

Az OKISZ főtanácsának ülése — Egyesületközi mozgalom

A küszöbön álló községi választások előkészületei egyre szélesebb hullámokat verek a fővárosban, s a különböző gazdasági egyesületek és politikai szervezetek sorozatos ülései és összejövetelei már a választási harcok komoly jelenléget mutatják. Ezekből a jelenségek közül előrelátható, hogy Budapest egyes igazlans községi választás elő néz, amilyenre még nem volt példa, s az ellenlétes irányok mérkőzése minden rendelkezésre álló eszközt és erőt fel fog vonulnatni a győzelem érdekében.

Csak természetes, hogy a fővárosi választó polgárok zömét jelentő kereskedők és iparosok állásfoglalásának jelentős befolyása lesz a választások eredményére s éppen ezért a kereskedők és iparosok már ma a legtelentelebb oldaláról kapnak felszólításokat a csatlakozásra.

Ilyen körülmények között az Országos Kereskedők és Iparos Szövetség szintén szükségesnek tartotta, hogy foglalkozzék a községi választások előkészítésével, elsősorban azért, hogy megóvja tagjait minden elhamarkodott lépéstől és a szervezet erejét és összetartását a kereskedelem és ipar közös kívánásainak és igényeinek érvényesítésére biztosítsa.

Az OKISZ főtanácsa a rendes esztörtői összejövetelt megelőzőleg bizalmas értekezleten foglalkozott a fővárosi választások előkészítésével, s az érdeklődést legjobban jellemző, hogy a főtanácsnak Budapesten tartózkodó tagjai szinte kivétel nélkül megjelentek az ülésen.

Ledermann Mór

előnik megnyitójában ismertette az általános helyzetet, s rámutatott arra, hogy az ájonnan összefüggő törvényható

sági bizottságban tervszerűen és öntudatosan kell a kereskedelmi és ipari érdekek védelmére dolgozni. Haugsúlyozta, hogy sem a kereskedelem és ipar sem pedig az Országos Kereskedők és Iparos Szövetség nem támaszt túlzott igényeket, s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a főtanács által előkészített munka teljes sikerrel fog járni. Leszögezte végül, hogy politikai multja és meggyőződése szerint a demokratikus blokkhoz tartozónak valija magát, mert ez a politikai szervezet mindenkor megértéssel viseltetik a kispolgárság, a kereskedők és az iparosok ügyei iránt.

A nagy tetszéssel fogadott előnik megnyitóján után

Felék László dr.

titkár tette meg előterjesztését. Megálapította, hogy az OKISZ nem kívánla tagjainak politikai állásfoglalását határozatokkal befolyásolni, de a községi választás nem is politikai kérdés, mert a városában nem az országos politika intézése, hanem a főváros és a fővárosi lakosság gazdasági ügyeinek vezetése és irányítása a törvényhatósági bizottság feladata. Bejelentette, hogy az OKISZ-nek kidolgozott városgazdasági programja van, melyet a megértő politikai pártok segítségével kivan megvalósítani. A tárgyi kívánásokon kívül azonban személyi kívánások érvényesítéséről is van szó, s noha előreláthatólag minden politikai párt fog a maga választási listáján kereskedőket és iparosokat szerepeltetni: ez a megoldás amilyen egyszerű, annyira nem ki-elégítő. Nem kielégítő azért, mert az iparigazolvány önmagában senkét sem

kválifikálhat arra, hogy a kereskedő és iparos osztály képviselője legyen, s ezért az OKISZ elvi álláspontja csak az lehet, hogy a megfelelő személyek kijelölésére nem a politikai pártok szükkörű jelölő bizottságai, hanem a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek és szervezettek hivatalosak. Bejelentette, hogy a január 25-én megtartandó igazgatósági ülésen a főtanács felhatalmazása alapján indítványt kíván tenni olyan irányban, hogy az OKISZ haladéktalanul kezdje meg a kereskedőknek és iparosoknak választókerületenként való szervezését, alkítson erre a célra kerületenként külön szervező bizottságokat, s bőségesen ezeknek már most aláírás ívetek rendelkezésükre olyan értelemben, hogy az ívek aláírói kötelezik magukat az OKISZ állásfoglalásának és programjának elfogadására.

Fischer Miksa, Lesztner Gyula, Révész Sándor, Perényi Mór és többek felszólalása után a főtanács az előterjesztést tudomásul vette, a felszólalóknak azzal kívánásával kiegészítve, hogy a mozgalomban az OKISZ-szel együttműködő szakmabeli érdekképviseletek is vonassanak bele s az OKISZ várospolitikai programja ezeknek kívánásaival is egészítendőssék ki.

Ehez képest az OKISZ január 26-iki igazgatósági ülése le fogja tárgyalni a részletes programot s ki fogja jelölni a kerületi szervezetbizottságok tagjait és vezetőit, február első felében megtartandó közgyűlés pedig alkalmat fog nyújtani a kereskedő- és iparososztály mozgalomának demonstratív megnyilvánulására.

Itt említjük meg, hogy a tárgyalások folynak abban az irányban is, hogy a kereskedelem és ipari érdekképviseletei megfelelő gyakorlati formát találjanak arra, hogy későbbös támogatással is előmozdítsák a kereskedőknek és iparosoknak a községi választáson megfelelő arányban való érvényesülését. Ebben az irányban a végleges döntés még nem történt s így egyelőre csak annyit közölhetünk, hogy a napokban megtartott bizalmas összejövetelen Lipták Pál, Bittner János, Vértés Emil, Fikár Béla, Fayer Sándor dr., Soltész Adolf dr. és Felék László dr. felszólalásai alapján meg van a lehetsége annak, hogy az érdekképviseletek rövid időn belül kooperációra alkalmas szervezettel, létesítenek, melynek keretén azonban politikai vonatkozásban teljes szabadságot fognak biztosítani s csupán a tárgyi kívánásoknak és taktikai lépéseknek fognak egységes irányt szabni.

Hibás paplanok

feárbán, tendéssből és mindenféle viszkamaradit behely és va ta paplanok kiárusítását kivételesen megkezdették

Sándor, ideál! paplangár IV. kerület, Kammermayer ucca 1 szám (Központi Városháza)

GROSZ ADOLF

33 Posztó és kézműaru nagykereskedése Budapest, V. kerület Vilmos császár út 12

Telefonszám: 110-40.

KIZAROLAG ENGROS ELADÁS

FENYVES DEZSÖRT

BUDAPEST BALVANYUCCA 13

Wainer Mátvás divatruhaházában

vidéki kereskedők és közfoglalkozók igazgatói szövetkezetének és mások részéről megkezdett beállítások Budapesti VI. Andrássy út 3. szám

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákócziút 74. Rákócziút 74.

A főváros tranzitkereskedelmi ankétjén a közgazdasági ügyosztály fenntartását követelte az érdekelttség

A tranzitkereskedelem ügyében szakértkezelt volt a városüzem Purbéli Győző tanácsnok elnöke alatt. Az értekezleten megjelentek a Kereskedelmi és Iparkamara részéről Székely Artúr dr. és Komény Dezso dr., az OKISZ részéről Fekely László dr., az OMKE részéről Maróti Fürst László és Szász Pál, a GYOSZ részéről Lengyel Géza, a Kereskedelmi Csarnok részéről Balla Szigfrid, a Vámpolitikai Központ képviselőiben pedig Sidó Zoltán.

Purbéli Győző tanácsnok megnyitójában rámutatott arra, hogy a kérdést napirendre kell tűzni, mert a tranzitkereskedelem az itteni akadályok miatt mindinkább Bécsbe terelődik. Maróti Fürst László kifejtette, hogy a vámpolitikai ügynek rendezése nélkül Budapest nem versenyképes lehet.

Ezután Székely Artúr dr. kamarai titkár rámutatott arra, hogy a tranzitkereskedelem kérdéséről csak a pesszimizmus hangján lehet beszélni. 1920-ban és 1921-ben meg lehetett volna alapozni Budapest tranzitkereskedelmét, az elmúlt évek hibáit most már nem lehet jóténni. Bécs helyes politikával alkalmazkodott a helyzethez, a maga részére tudván biztosítani azt a régi szerepét, melyet azelőtt betöltött a Dunamonarchia kereskedelmének lebonyolításával és amelyet a monarchia felbomlása megsemmisítéssel fenyegetett, ezzel szemben nálunk a politikai atomizáció és helytelen gazdasági intézkedések következtében a tranzitkereskedelem kifejlődésének lehetősége igyószóval megsemmisült. Ez azonban nem o, hogy ne foglalkozunk a kérdéssel. Előjegyzés és vámraktárok, tranzitátvitel, könyvtárak a forgalmi adó terén, a vízum és a rendőri jelentésközpontok enyhítése, tartózkodási engedélyek megszüntetése segíthetnének a helyzeten.

Ezután Fayer Sándor dr. szólatott rámutatott arra, hogy a felszólított bírósági bizottság többségi párta felelős elsősorban Budapest tranzitkereskedelmének esdőségét s újból felsorakoztatja azokat az érveket, melyeket ismeretes indítványában annakidején előadott.

Köszönetet mondott Purbéli Győző tanácsnoknak azért az érdeklődésért, mellyel nemcsak a tranzitkereskedelem problémája, hanem általában az összes gazdasági kérdések iránt viselkedik s hangsúlyozta, hogy a kereskedelem és ipar a legnagyobb megdöbbenéssel értesült arról az állítólagos tervről, hogy a főváros a közgazdasági ügyosztályt megszünteti.

A közgazdasági ügyosztály fenntartására feltétlenül szükség van, mert a mult tapasztalatai mutatták, hogy ez az egyetlen ügyosztály, melyhez a kereskedelem és ipar bizalommal fordulnak s mely a legteljesebb jóakarattal nyújtja hivatásának és feladatának megjelölését.

Még több felszólalás hangzott el hasonló irányban s az értekezlet az az egyhangú álláspont alakult ki, hogy a kereskedelmi és ipari érdekelttség minden körülmények között ragaszkodik a főváros közgazdasági ügyosztályának fenntartásához.

Végül Purbéli Győző tanácsnok összegyűjtötte az értekezlet konkrét eredményeit s megígérte, hogy az elhangzott kívánásoknak a lehetőség szerint ügy a főváros tanácsában, mint pedig a kereskedelmi és pénzügyminisztériumban érvényt fog szerezni.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

— A fővármában külön forgalmi adóhivatal működik. A fővármában megkezdte működését az Adóügyi Utmutató és Ellenőző kirendeltsége, amely ezáltal az importáltak forgalmi adóját kiírja és beszedi. Ez nagy könnyebbséget jelent a vámintézményekre, de a felkerek nézve is, mert a különféle valutákról és azok törvényszerűségeiről szóló számlák miatt az amugy is túlterhelt vámintézet gyakorlatban tévedtek a forgalmi adó kiszámításánál és sok reklamáció volt emiatt.

— A textilkiélesztő kereskedelem a külföldi kereskedők ellen. A textilkiélesztő kereskedelem és a belföldi kiélesztő ipar meglehetősen súlyos helyzetbe került nemcsak a jelenlegi forgalmi adórendszer és vámpolitikai, hanem amiatt is, mert a kedvezőbb eladási lehetőségekkel bíró külföldi kereskedők mindjobban tértek foglalknak a magyar piacra. Ennek az a következménye hogy nyersaranyimport augusztus óta közel egyharmadára csökkent. A Magyar Textilkiélesztő Országos Egyesülete most mozgalom indított amelynek célja az, hogy a vidéki detailkereskedők felvilágosítsa arról, hogy a magas vámok és a hitelnehézség miatt nem igen jutnak sokkal kedvezőbb helyzetbe, ha szükségleteiket a külföldi kereskedelemtől fedezik.

— A Standard Bank és Takarékpénztár Rt. legközelebb, — mint velünk közlik — svájci érdekelttség bevonásával felemeli alapitókáját. Egyidejűleg dr. Gratz Gusztáv v. b. t. t., ny. miniszter az intézet ügyvezető elnökévé választják.

— Nem szednek forgalmi adót az aranyérmék után. Az infláció következtében az aranyérmék teljesen kiköriáltak a pénzforgalomból és így az aranyérmék elvesztették fizetési eszköz jellegüket. Ennek következtében az aranyérmékben kialakult forgalmat, s mint árucikk után követelték az általános és fenyűzési forgalmi adót az ilyen ügyletek után. Ezen a bizsás helyzetben a legközelebb változtatás történik, amennyiben a pénzügyminiszter rendelete fog kibocsátani, amely eltörli az aranyérmék forgalma után szedett forgalmi és fenyűzési adót.

— A szeszital forgalmi adójának eltörlesztést kéri. A Borbizományosok és Borigények Országos Egyesülete Gerő Gyula vezetése alatt megtartott ülésen az aranyparitása emelt szeszital forgalmi illeték ügyével foglalkozván, megállapította, hogy ez az illeték az egyéb igen súlyos köztörvényekre való tekintettel, elviselhetetlen lett és annak teljes eltörlése iránt az egyesület a pénzügyminisztériumban sürgős lépéseket fog tenni. Az ügynöki jutalek kérdését illetően olyan értelemben foglalt állást, hogy a jutalekösszeg ezidőszáig ellenkező kikötés hiányában, a vételár 2%-át teszi ki.

— Újból kiállítanak a bankok hiteleveléket. A bankok lassanként teljesen visszatérnek hékabell üzletüknak kultiválásához, újabban felvették a hitellevél kiállítását. A kifizetésekért negyed százalékot számítanak jutalek címén és minden egyes fizetési hely értesítése tízezer koronába kerül. A hiteleveléket sincesnek korlátozásoknak alávetve, mint bármely más utalás. A most külföldre készülő kereskedők már ilyen leveleket visznek magukkal, nemkülönben a fél luxusutakra utazók is. — A vasuti magánkezelőbizottságok szervezkedése. A vasuti magánkezelőbizottságok (ásványolajgyárak, szeszgyárak, sörgyárak, kénsvygyárak, stb.)

Vörös László v. b. t. t. volt kereskedelmi miniszter elnöklésével külföldi mintára külön szervezetet létesítettek érdekek védelmére. Minna közönséget mondtak a GYOSZ-nak, hogy addig ogy szerettel karolta fel a magántuladományos érdeket, elhatározták, hogy a legstörgebben lépéseket tesznek a kereskedelmiügyi minisztériummal a kocsijavítási költségek ügyében, melyek 5-7-szeresét teszi az utóállamokban érvényes kocsijavítási költségeknek, annyira, hogy ez a többlet az érdekelte magyar iparágak versenyképességét befolyásolja. Bizottságot küldöttek ki, amely Vajda Árpád kormányfőtanácsos vezérgazgató vezetésével erre vonatkozólag memorandumot ad majd át Valkó Lajos kereskedelmi miniszternek.

— A gyufakereskedők panasza. A külföldi gyufára az adógyekek, amelyeket ez év első napján léptetett életbe a kormány, mind a mai napig nem fecsédtotta a pénzügyminiszter a kereskedők rendelkezésére. Így jobb minőségű külföldi gyufát nem is hozhatnak a cégek egyelőre forgalomba. A külföldi gyufa hiánya folytán a silányabb minőségű gyufákban is megjelent az üzlet és ezeknek a gyengébb gyártmányoknak forgalomba hozatala sok kellemetlen jelenetre ad alkalmat a kereskedők és a nagyközönség között. Magyarországon eddig csak egy gyár nem tartozott a gyufakereskedők köztébe, de most ez is belépett az egyezménybe. Cipősből, Szombaton este a Gellért Szálló fényesen kiállított terméiben volt. A cipőgyárosok és cipőkereskedők nagyszabást és szezon egyik legfényesebben sikerült mulatsága, reggelig tartó táncmulatott a nagyszámú közönség.

Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Pártos, Grosz és Tsa posztó-, bélsár-, nagykereskedés VI. Király ucca 8. Nagy vásárték: Líberia, rendőrségi, tűzoltó, közszállítás és kocsiosztóknak

Egstein és Pfeifer textilárú-nagykereskedés, Budapest V. Sas u. 6

Herlinger és Rubel posztó- és bélsár-nagykereskedés, Főfűtet: Bálvány ucca 18. Detailfizet: Dohány ucca 19

Holtzer S. és Fial kézművári nagykereskedés Saját kikészítéssel fehér- és nyomottárú Budapest, Zrínyi ucca 17 11g

Fehér Géza, Budapest V. Nagykorona ucca 24. Textil- és divatárú-nagykereskedés

Sugár Arnold zseblégh Budapest V. Sas ucca 20. szám. Kendő-, zsebkendő- és divatárú-nagykereskedés. — Állandó dús raktár

Sugár Armin posztó, pamut- és bélsár nagykereskedés. IV. Nagykorona ucca 11. szám

Deutsch Mór és Fial Vilmos császár út 6 85 Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szőrmé-áruhá. Posztó- és bélsárú nagyban

SCHMOLL-PASZTA GYÁRTVA: SCHMOLL ÉS KALLÓTS RT., BUDAPEST V. VESŐ U. 7. TEL. 81-18

Réti Sándor és Tsa posztó- és bélsár-nagykereskedés, Károly körút 18

Reitzer Emil Posztó- és bélsár-nagykereskedés VII. kerület, Anker ház 4. szám

STEINHARDT TESTVÉREK VII. Király ucca 1 Róvid- és szővőárú-nagykereskedés

Einzig Henrik VII. Károly körút 18 Külföldi gyárosok képviselője

Auspitz Aifred V. Mórleg ucca 12 posztó- és textilgyárak képviselője: Budapest

Weisz H. Armin Budapest, Károly körút 13 (az udvarban). Gomb- és varrókellékek kereskedése

»ATLASZ« Gyapjú és Pamutárú Kereskedelmi Rt. Export-Import, Budapest, Mórleg ucca 12

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak TELEPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadeln 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

Üzleti könyvek és nyomtatványok

minden alakban és minőségben és jutányos áron beszerzettek

Könyv-, fröszér- és papírkereskedelmi rész-társ-nál a „Honoria“ Kereskedelmi szaktan folyam gyakorló üzemében

Pajor és Griesz posztó- és bélsár-árú nagykereskedés Budapest V. Bálvány ucca 5. szám

Eibenschütz Sándor szövetárú-nagykereskedés, V. Sas ucca 4. Legnagyobb raktár az összes női- és férfiszövetekben

Porges és Társa Rt. textilnagykereskedés Károly körút 19. Vezérgazgató Wild lenő. Igazgatók Baum Mór és Schonschein Béla

Erasmus M. Reda Biella

Textilwaren aller Art Representanz von Textilfabriken

Női- és gyermek- felöltő árúhá. **SEINER és KLINGER** Budapest IV. Kossuth Laos u. 17 Telefonszám: József 111-54 101

WEISZ SÁNDOR és RÓNA Posztó- és bélsár-nagykereskedés Budapest, V. kerület, Arany János ucca 22. szám

PLATSCHEK VILMOS férfiarú árúhá Budapest IV. kerület, Károly körút (Központi városház.) Telefon: 11-78. szám

Csomagolópapiros 64 **LÉVAI SANDOR** papírnagykereskedésében. Budapest, 199-00, 180-18 VI., Andrássy-út 35

Zsebkendők női főördőruhák, textilárú nagyban behozatala **Hochstädter Mór és Fial** kötény-, gyermekruha-, női- és férfifehőneműek gyára Budapest, Károly körút 13. Alapított 1883. Telefon: József 115-22

Beck Vilmos és Fial gyapjúárúgyáral Gross — Messerleth Emerich Dtté Humpolec

Iroda: Bécs VI, Hirschengasse 25

FOGÁSZAT-DENTIST

MÁRFAI ARTÚR

ALL. VIZSZAÖZTÍ FOGÁSZ IV. KÁROLY KÖRÜT 26

WARENHAUS KLEA

VI. MARIAHILFERSTRASSE 85-87

SOLIDESTES, BIBLIGSTES KAUFHAUS, WIEN

Telefón: 129-98. Sürg.-cim: Strumpffekete

Guffmann és Fekete

Költő-, szővő- és tricotárú nagykereskedése. Harisnyók és kesztyűk saját gyártása. Különlegességek: Divatos kötött női kabátok, téli, nyári sportruházat, szelvénykesztyűk és selyemharisnyák

Budapest, Deák tér (Anker palota)

Neurath Ignac posztó- és bélsár-nagykereskedés Alapított 1822. évben Budapest IV. Károly körút 5. sz.

Aranykorona és adó mérlegét elkészítik, könyvelését ellenőrzik, ellátják, társas Hofbauer Testvérek elszámolását felülvizsgálják

IV. Múzeum körút 31. Telefon József 112-28

HIREK

Szomaházy István gyásza. Fáj a szívünk arra a pusztá gondolatra, hogy Szomaházynek fájdalma van, de égett és marcangol a fájdalom, amikor Szomaházy gyászából részt kérünk mi, sorsának osztályosai, a magyar újságírók. Mi, akik minden időben csak elméztünk az ő rózsás arcára, amelyen fehér haja oly ragyogóan kiemelt, nem tudtuk elhinni sem, hogy a vig mesélő, a könnyedén csevegő frónak, az élet mesterének fájdalmai vannak, fájdalmai lehetnek.

És most mégis arról kell írunk, hogy Szomaházy Istvánnak nagy fájdalma van. Olyan fájdalma, mely árnya döntötte, mely mellett orvosok virrasztanak, amelynek lábánál az újságíró generáció szeretete imádkozik a mesterért.

Szomaházy Istvánnak gyásza van. Vasárnap reggel váratlanul, pillanatok alatt ragadta el oldala mellől a könyörtelen halál a feleséget, Szigeti Jolánt. Még alig pirkadt a déli reggel, a hű feleség, a jó anya serény, asszonyi, áldást osztó kezével a napi munkához látott. Egy pillanat volt mindössze, talán egy jajkiáltás hallatszott csupán, s a hű feleség, a jó anya elköltözött. Elhagyta férjét, elhagyta gyermekét.

A meghívott orvosok agyvérzést állapítottak meg, mely elragadta a kegyetlenül a férj mellől a feleséget, gyermekétől az anyát. Szomaházy István beteg. Ágynak esett. Ő, aki ismerte az életet, aki hideg őszel írta meg az élet sok tragédiáját, a csapást nem tudta elviselni.

És most ő és lánya ott szenvednek betegben abban a háznál, ahol a ház asszonya életelenül fekszik. Fájdalmas tragédiája az életnek. Olyan, amelyet az író fantáziája nem alkot, amilyenre csak az élet képes, a csúnya élet, mely hideg és kegyetlen.

Szomaházy István betegágyában, felesége holtteste mellett nem veszi rossz néven sorsosztályosaitól, tanítványaitól, kiket tanított az életre és az írás mesterségére, ha azzal a szeretettel, amelyet méltán megérdemel, részt kérünk fájdalmából.

Találjon nagy szíve enyhülést egyetlen gyermekében és mindnyájunk szeretetében.

Szt Rényi J z ef Szék sfchérvárot. Székesfehérvárról jelentés: A Völcsmarty-Kör meghívására Szt Rényi József báró előadást tartott, amelyen a vármegye és a város előlételei nagy számmal jelentek meg. Előadását azzal kezdte, hogy kapcsolatot akart teremteni a főváros és a vidék közt, hogy az ország egészséges gazdasági virköringése ismét normális legyen. A jövőtől kezdve ismét normalis legyen. A jövőtől kezdve ismét normalis legyen. A jövőtől kezdve ismét normalis legyen.

Hócipő legjobban Neumann Géza VI, Nagymező u. 50. (Dessewffy u. sara)

Vasárnap éjjel feloszlatták és bezárták a Renaissance Klubot

Három tagu belügyminiszteri bizottság jelent meg éjjel a klubban — Mit mondanak az illetékesek

A szombatól vasárnapra virradó éjszakák egy órák belügyminiszteri bizottság jelent meg a Magyar Nemzeti Renaissance Társaság Erzsébet-körúti helyiségében és bezárta azt. A háromtagu bizottság vezetője Pantl Kálmán miniszteri tanácsos volt. Kíséreltén Barcsay Adorján rendőrtanácsos és Bak Sándor detektívfelügyelő voltak. A helyiségben tartózkodók vonlelék között persze óriási konstanciót kellett a bizottság váratlan beépésére. Pantl miniszteri tanácsos azonban röviden ki-jelentette, hogy felsőbb utasításra fel-szólítja a vezetőséget, hogy mindenkit idóvalítsanak el és a helyiséget azonnal zárják be.

A felszólításnak meg is volt a hatása. A tervek pár perc alatt kiürültek a körút éjszakai járőreklől pedig csodál-kozva néztek a klubhelyiségből csoportosan távozó látogatók elvonulását.

Az elmúlt héten öt klubban megejrtt belügyminisztériumi vizsgálat magyar-izációt munkatársunk a legilletékesebb helyre fordult, ahol a következő választ kapta:

— A szombat éjszakai revizióról csak úgy, mint a többről annyit mondhatok, hogy a vizsgálatok a közönség jól felfo-gott érdekében, a belügyminiszter ur in-tenciója alapján történt. Hangsúlyozom, hogy a vizsgálatoknak semmiféle ugyne-

— Smith jobban van. Smith főbiztos állapota az utóbbi napokban nagyon szépen javult, úgyhogy előrelátólag 8 napon belül elhagyhatja a Fász-sza-natóriumbeleti betegszobáját. Utána va-lószínűleg 1-2 heti üdülésre Abházába utazik, mely után újból átveszi hivata-lát.

— A IV kerületi Kossuth-párt gyűlése. A Kossuth-párt IV. kerületi szerve-zete vasárnap délelőtt a Lloyd-palota színpadja mögötti nagyteremben gyűlést tartott. Blauner Mór dr. előnik megnyi-tójában a városi biz. rendszert bírálta, majd dr. Vadász Sándor indítványára megválasztották a kerületi vezetőséget. Ezután Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő emelkedett szóra, aki hang-súlyozta, hogy a reakció ellen, a kossuthi eszmékért vívott harc sikerétől függ Magyarország sorsa. Olyan állami rendnek kell lenni, melyet a dolgozó milliók akarata irányít. Követelt az ál-talános, titkos választójogot. A követ-kező szónok Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő volt, aki kijelentette, hogy minden harc célja a reakció közt vára-nak: a városi biz. és a nemzetgyű-lésnek a megisztítása. Elés támadást intézett a szabadalvó párt vezére ellen. Utána Vámbéri Rusztem beszélt, aki a mai adórendszer Procrustes-ágyhoz ha-sonlította, mely az adóalanyt addig nyújtja, ameddig a pénzügykeglete ki-vánja. Végül a kerületi szervezetek ki-küldöttel tolmácsolták üdvözlőiket.

— Apponyi Albert a népegészségügy védelméről. A Népegészségügyi Szövet-ség tegnapi délelőtti tartotta évi közgry-lését a Társadalmi Múzeumban. A köz-gyűlésen Apponyi Albert gróf előniköt, aki nagy tetszéssel fogadott beszédben hangoztatta a népegészségügy védelme-sének szükségességét. Felsőoláltak még Krausz Simon és Deutsch Ernő dr. is.

— A Rákospalotai Kereskedő- és Ipa-rok-Szövetség közgyűlése. Tegnapi dé-lután tartotta a Rákospalotai Keres-kező és Iparok Szövetség rendezés köz-gyűlést, mely az évi jelentés tudomásul-vétele után Lampel Lénácot, a szövetsé-g alapítóját díszelnökké, Csereba Ele-mér polgármestert, a szövetség volt ügyészt és Sáros Bertalan gazdasági tanácsnokot pedig dísztagokká választotta meg. Az OKISZ képviselőiből Feleky László dr. titkár tolmácsolta az országos központ üdvözlését. Az eszhan-gyűlést megejrtt tisztújító alapján el-nökök Fürest Ernőt, alelnökökék Balogh Károlyt és Kántor Imrét, pénztárosak Beneké Sándort, s ellenőrzőkké Lukács Nándort és Fischer Hermant választot-ták meg.

— Aki egy tuat gombostűt nyelt le. Az ónoaci örökrendeszeleti kapitány-ság fogdájában Jancsó Ida 28 éves rendőri felügyelet alatt álló nő öngyil-kezőszi szándékból egy tuat gombostű-t nyelt le. A Rókus-kórházba szállít-tották.

vezett „háttérre” nincsen. Azért hangsú-lyozom ezt, mert a sportklubokban me-géjrtt vizsgálatok után egy-kettőre va-lami sporttalítás befolyásról plety-káltak. A szombat éjszakai bezárással kapcsolatban pedig egyesek azt a hírt terjesztik, hogy a Renaissance klub-helyiségére az Egységespárt tart igényt. Mondanom sem kell, hogy ez a dolog nem egyéb légből kapott kóhalmán-nynd.

Beavatott rendőrségi helyről így in-formáltak a Hétfői Napló munkatársait:

— A belügyminiszter már régebben elhatározta, hogy a mindjobban terjedő kártyaszendvény meg fogja fékezni. Elsősorban olyan klubokat kerestünk föl mostanában, amelyekről olyan híre-keket hallottunk, hogy a sport örve alatt, tisztán hazárdjátékra tértek át. A mo-stani eljárások nem formális rászák, ha-nem vizsgálataok. Ezeknél a rendőrségnek kisebb szerepe van, mert a belügymi-nisztérium kiküldött bizottsága vezetői a vizsgálataok. Nemcsak a játékszobákat nézik meg, hanem a tagnévsorokat is és a klub összes helyiségeit. Megnézik van-e társalgó, az olvasótérben mi-lyen olvasmányok vannak. Egyszóval az a cél, hogy megállapítsuk, van-e a klub-ban kulturális célja. Amelyeknek nin-csen, azt kíméletlenül fel fogják osz-latni.

— Alpár Ignác ünneplése. Alpár Ig-nác, a kiváló műépítész, hetvenedik szü-létsnapja alkalmából ünnepség keretében a városi Igézet Mezőgazdasági Mu-zeum falába illesztették az Alpár Ig-nácról készült bronz domborművet. Az ünnepség a Tözsédpalota nagyteremben folytatódott, ahol az ünnepelet Hans-mann Alajos műegyetemi tanár, Sima-necz Emil műegyetemi rektor, Kertész K. Róbert államtitkár, Herman Miksa, a Mórnik Kamara elnöke, Matkocovits Sándor és Lukács György volt kultus-zminiszter köszöntötték fel.

— Windischgrätz herceg sajtópere. Windischgrätz Lajos herceg mintegy három évvel ezelőt cikket írt a Pester Lloyd-ban és ebben azt állította a köz-ben elhunyt Holló Lajos volt ország-gyűlési képviselőről, hogy lakásán P. Abraham Dezső, a szegedi kormány-vezető elnöke, beszámolt arról a titkos össekütelésről, amelyet a magyar antantbarátok a franciákkal a háború alatt létesítettek és antantól kapott pénzt ott osztották fel egymás között. A herceg ellen egy Holló Lajos hoztár-tószól, mint P. Abraham Dezső bünyvendi eljárás indított. Az érdekes politikai háttérű sajtópert szerdán fogja tárgyalni a budapesti büntetőtörvényszékben a Tü-rek-nytanács.

— A börkereskedők Izzalmak nagy-gyűlése követelték a börkarter felosz-lását. Vasárnap délelőtti a Börkeres-kezők gyűlést tartottak a Kereskedelmi és Iparkamara termében, melyen többek között Fábán Béla dr. nemzetgyűlési képviselő is megjelent. A Börkereske-dők Egyesülete képviselőiben. A gyűlésen képviseltette magát a pénzügyminiszter és a kereskedelmi miniszter is. A szóno-keg élesen támadták a Wolfner-Mauthner-Machlup-kartell, mely a bör-pi-ke árait diktálja. Az elhangzott be-szédekre a kartell jelenlévő megbízottja, Vágó Igazgató reflektált, majd megállá-podtak abba, hogy pénteken az érdekel-tettek illetékesek bevonásával tanács-ko-zásra ülnek össze.

— Olasz vendégek az Egységes Pár-tban. Az Egységes Párt tegnapi este va-csorát adott a Budapestben tartózkodó olasz előkelőségek tiszteletére. A vacsá-rán megjelent Durini örgróf követelt és Pignatelli herceggel az élen az olasz kolónia. A vendégeket Amásky László elnök és Puky Endre üdvözölték. Durini örgróf meleghangú beszédben választot-ta az üdvözlésre.

— Feltételek szerelmesei vasárnapja. A pestorsébeti Hajnal uca 8. számú lakásán Jost stván szobamester ké-szel meglátogatta és szíjosan megbeszé-lette Mihály Gyula 42 éves pinér. A rendőrség letartóztatta Mihály Gyulát, aki elmondotta, hogy tettét feltétele-gyessé miat követte el. — Csepelen, a Pó uca 81. szám alatt lugköldattal szem-ből öntötte Todorov Verona munkásné Mento András munkást. Tette nek oka feltételegység. Letartóztatták.

— Magyar képviselő kihallgatáson a pápánál. Rómából jelentik: A pápa Il-jés József dr. budapesti egyetemi ta-nár, a Pázmány Péter tudományegye-tem jogi karának dékánját és nemzet-gyűlési képviselőt magánkihallgatáson fogadta.

— Betiltott szocialista-gyűlés. A szocialdemokrata Némunkások Szövetsége vasárnap délután a régi képviselőház-gyűlési akart tartani, melynek szóno-kaok Propper Sándor és Kéty Anna nemzetgyűlési képviselők lettek volna. A gyűlés megtartását azonban a rendő-rség nem engedélyezte.

— Változás a magyar-angol vegyes döntőbírószámban. A magyar kormány a békeszerződés 239. cikke alapján Lon-donban felállított magyar-angol ve-gyes döntőbírószámban mellett működő ma-gyar kormány megbízott teendőinek el-látása alól Rutkay Vilmos nyug. kö-vetségi tanácsost felmentette és kom-mánymegbízottá Pekár Imre budapesti ügyvédet nevezte ki.

— A Rimaurányi Salgótarján Vasmű Rt. tegnapi rendkívüli közgyűlésén az igazgatószámban a könyvnykölcsönös ki-bocsátása és az alapítke felmérése iránti javaslatot egyhangúlag elfogad-ták. A 100.000 darab új részvény 100.000 koronára áron bocsátják egy amerikai csoport rendelkezésére.

— Meghalt az önkirály. Párisból je-lentik: Reiz Dániel, az önkirály, a „Pe-tit Parisien” newyorki híradása szerint, meghalt.

— Elfoglott templomosfogatók. A Te-leki téren a detektivek tettenérték Ocskó-Sóss Ilona 20 éves családleányt, a mint az erzsébetvárosi plébánián törté-net beltrészekből származó oltárterítőt akart eladni. Letartóztatták.

— Villamosbaleset. Az Üllői úton egy robozó villamosból kiesett Groger Ste-fánia 24 éves tisztviselőné. Lábátört szendvétt. A Rókus-kórházban ápolják.

— Elhunyt Berkes László 51 éves rokkant a Hermina úton öngyilkossági szándékból zsebkésével melbeszurta magát. A rokkantat a közeli grószbába vitték be, majd a mentők a Rókus-kórházba szállították. Állapota életveszé-lyes. Tettét nyomora miatt követte el.

— A Róza uca 8. számú szolgálati he-lyén Adám Györgyné szakácsnő a ce-léslembában felakasztotta magát. Még idejekorán észrevették és elválták a kötelek. Az életut asszonyt a Rókus-kórházba vitték. — ARákóczi út 42. szám alatti lakásán felvágta az erőt Stadler Márton bádogos. A Rókus-kórházba szállították. — Schweitzer Károlyné 36 éves háztartásbeli lakásán öngyilkossági szándékból nyitra hagyta a gázcsapot. A Rókus-kórházba szállították.

Pénzkecsőnt mindenki részére legelőnyösebb feltételek mellett közvetlen Ingóságok bizományi eladását vállalom, azokra előleget nyujtok szívesen. Főbérleti lakást és üzletet venni vagy eladni óhajtok Keresselek fel bizalommal Iródmát Freud Ingatlan Áru-bizományi és Kereske-delmi Vállalat VII. Miksa u. 13. Telefon J. 72-63

198 ezer kor. pária a legjobb minőségű amerikai gyártmányú női hácipőnek Pin. sziszkin-szörmeve 235 ezer eredeti Keitnoher-gyártmányú extra la minőségű nagyszáru női hácipősinom teveször bélséll

Hócipő 200 ezer kor. Sárcepő c.adás és javítás. VADÁSZ gumiumon, Szarcsen uca 50 (souterrain) Liszt Ferenc tér és Nagymező uca között Lakására jövek venni ház-ruhát, fedőru-mat, katonaruhát stb. Friedner, Rókt Szilárd u. 22. III. 19. 1. 62-6

Kettesben sirunk és emlékezünk, de nem felejtünk

Somogyi Béláné családja körében talál vigasztalást — A munkásság kegyetele Somogyi és Bacsó sirján — Megint győztünk — Bacsonét férje meggyilkolása után kilakoltatták — „Száguldani látok motorbiciklijével egy borkabátos fiatal embert” — A Népszava példás módon gondoskodik a két özvegyről

Látogatás Somogyi és Bacsó özvegyeinél

Az ellenforradalom hat évének valamennyi kormánya sarkalatos programjaként hirdette a politikai kilencéves megasztentését és a „hazafias” fölbuzdulásból elküvetett atrocitások tettesekéinek ártalmatlanná tevését. A Bethlen-kormány is hitet tett a parlamentben történt bemutatkozása alkalmánál és azóta is többször, hogy leszámol az ellenforradalom hírnéivel és méltó helyükre juttatja az aljas és gyáva gyilkosokat bandavezérekkel együtt.

Mindezek azonban csak nagyon kevés történet. Mindössze annyi, hogy a közelmulthán a főváros revízió alá vette Somogyi Béla ügyét, aki a főváros iskolájánál volt tanár, de akit fegyemi uton elbocsátottak.

A főváros most megadta a kegyetele Somogyi Bélának azzal, hogy halála után rehabilitálta és családja számára kintaltatta a nyugdíját.

Ez adott impulzust arra, hogy fölkevessem Somogyi és Bacsó özvegyeit. Tudva, hogy nem szívesen beszélnek a múltról, egy szocialista képviselő ajánló levelével biztosítottam a bejutást a két martír özvegyéhez.

Az én fájdalom a saját ügyem és a munkásság

Somogyi Béláné a Horthy Miklós uton lakik. Jóléssel és az oldali polgári énekellemmel berendezett lakásán a férjét hat év után is állandóan gyászoló özvegy bizonyos bizalmatlansággal fogad, mikor bemutatkoztam és elmondom jövetelem célját.

— Őszintén szólva mindenki iránt bizalmatlan vagyok. Nem lehet csodálni. Irgeltem és szerencsés volt egész lelkilapomban megrendülve élem napjaimat ama véres éjszaka óta. Társaságba nem járok. Csúpn Bacsonéval szoktam beszélgetni és ilyenkor kettesben sirunk és emlékezünk. De nem feledünk.

— Nem tudok örülni semminek a csupán gyerekeimben s unokáim körében találok vigasztalást.

— Mi az életrendje Nagyságos asszonynak?
— Szomorkodom. Gyakran kijárok a temetőbe. Minden hónap 17-én az egész család kimegy a sírhoz. Ott is megnyugvást találok. A férjem sirja mellett.

— A nagyvilág, vagy a hivatalos közegek részvételére nem reflektálok, még kevésbé mások szánakozására. Az én fájdalom a saját ügyem és a derék munkásság, mert férjem is köztém és közöttük osztotta meg idejét és szeretetét.

Megint győztünk

— Csak egy nagyon kedves esetet említek meg. Amikor Győrött folyt a választási küzdelem, amelyből Malasits Géza került ki győztesen, az eredmény kihirdetése napján ismét felkerestem férjem sirját. A síron friss koszorút találtam, amelyen fehér papíros volt. Ezen a papíroson primitív kézirás volt olvasható: Megint győztünk. — Ez, látja, jól esik.

— Más alkalommal ismét kint jártam a temetőben. Az uram sirja körül 10—20 tagu csoportot találtam. Egyszerű munkásszonyok és férfiak voltak. Szerettem volna én is a sir közelébe jutni. Nem ismertek reám és egyik munkásszonyom szeliden reám szólt:
— Tessék nyugodtan várni. Ez a sír elcsúszott a miénk: szegényeké. Amíg ilyen emberek vannak a földön, addig az én fájdalom is enyhül.

— Es czenkivül nem érez asszonyom gyűlöletet férje gyilkosai iránt, nem kívánja a bosszút!

— Nem! Nekem már nincs erőm gyűlölni, nincs erőm bosszúállást kívánni. Az én lellem fáradt és közönyös fájdalomban éli ki magát.

Nem akartam tovább zavarni azt a fenséges fájdalmat. Elkészütem. A mártír-asszony elgondolkozva nézett reám és csak arra kért, hogy ne kessek részvétet soraimmal sorsa iránt, mert részvétre nem reflektál. A nagyvilág részvételére soha. Az ő élete is a családja és a munkásság. A férje is azoknek élt.

A beteges Bacsó Bélánénál

A Sip uca egyik levegő- és napfénymentes, szűk szobácaájában lakik Bacsó Béla özvegye. Még innen van a harmincom, de többet szenvedett, mint sokan a patriarcha-koruk közül. Sorsa többé-kevésbé megegyezik a Somogyinévával, azzal a különbséggel, hogy Bacsonét a férje meggyilkolását követő hetekben kitették Kálmán-uccai lakásából s azóta hónapos szobában élt.

Az ő sorsa iránt is csak a munkásság és a szociáldemokrata párt, valamint a Népszava szerkesztősége érdekelt. Innen kap segílyt is, pedig — mint ő mondja — arra semmi jogalapja nincsen. Ő sem jár társaságba. Látogatói egyszerű munkásemberekből, a szociáldemokrata párt tagjából, szocialista képviselőkéből és a Népszava munkatársáiból kerül ki. Ezek intőzik ügyes-bajos dolgait is. Mikor afelől érdeklődöm, kapott-e segílyt a különböző jótékony akciók során, fájdalmas moosollyal feleli:

— Egyetlen alkalommal. A Huszár-féle akció során ezer koronát. Ellenben annál többet gondolok reám külföldi szeretetkezők közül. Azoknak köszönhetem, hogy a súlyos csapást és egészségtelen lakásomban szer-

zett bajomat, megrongálódott tüdőmet kezelhettem. Most is heteken keresztül voltam az Erzsébet Szanatórium lakója. Ennek költségeit is amerikai emberbarátok jóvoltából kaptam. A napokban pedig levélbeli híreket kaptam Mr. Hankinson, az amerikai emberbarát mozgalma egyik vezetőjétől, hogy legközelebb ismét gondol reám.

— Különbö a lelki fájdalmaimat leszámítva, nem panaszkodhatom. Azzal, amit az élet nyújt, meg vagyok elégedve. Lemondva a zajos életéről, esendően visszavonultan élek magányomban és már éveket ezeltől beilleszkedtem az én életem szűk keretébe.

— Egyetlen szórakozásom az újságolvasás. Igaz, hogy sokszor fölírissünk a soha be nem heggedő sebek, amikor ismételtlen utalások olvasok férjem meggyilkolásának körülményeiről és arról, ahogy a gyilkosok még mindig szabadon járnak...

A borkabátos fiatal ember

— Igaz-e, hogy nagyságos asszonynak tudomása van a gyilkosok kilétééről?

— Ez nem áll. Legfeljebb hallomásból tudok egyet-mást és éppen e miatt kifejezhetetlen érzésem támad, ha a körton sétálva, száguldani látok a motorbiciklijével egy borkabátos fiatal embert...

Bacsó Béláné is az elfogódottság hangján beszél és mond el részleteket arról, mennyire ől még ma is a tömegek lalkében a szeretet és szívében a részvét iránta. Gyakran kap keresztlen egyszerűséggel megírott leveleket, a melyekben szegény munkásemberek kérdezik, nincs-e valaminek hiánya.

— Igazán nem érzi hiányt semmi, ami az anyagiakat illeti. A Népszava példás módon gondoskodik rólam, a Vázsonyi-féle demokratapárt is gondol reám. Beszélgetésünk során vendége érkezik Bacsó Bélánénak, aki régi barátja a családnak. A beszélgetés most már általánosabb keretek között mozog.

Nem panaszkodik, nem vádol senkit a fiatal asszony, pedig mindent elvesztett férjében. Feketében gyásolja ma is férjét s esendően, néma fájdalomban éli le a fiatal életét. De nem panaszkodik még akkor se, amikor a heggedő sebet feltölti, hogy száguldani látja a körton motorbiciklijével őt és a többiket, kik gyászos özvegyeségnek okozói voltak.

Milyen különös is ez!

(p. r.)

Mégsem aktuális az orosz-magyar szerződés

Bethlennek a ratifikálásról tett kijelentése csak az elvi álláspont leszögezését célozza — Mi okozza a kereskedelmi tárgyalások elhúzódását?

A csehek taktikáznak a kereskedelmi szerződés körül

Bethlen István gróf miniszterelnök bevéde, amelyet a külügyi tárca költségvetésének vitájában mondott, általános feltűnést keltett. A miniszterelnök főként két kérdésben tett meglepő kijelentéseket: az orosz meggyegyzést és a kereskedelmi szerződés megkötését célzó tárgyalásokat illetően. Az orosz-magyar szerződés a Ház elé kerül ratifikálásra — mondotta Bethlen és egyben szükségének tartotta, hogy védelmébe vegye álláspontját. A miniszterelnök bejelentése azonban még mindig nem jelenti az orosz-magyar szerződés törvényessítését, mert — mint kitűnő forrásból értesülünk —

az orosz-magyar egyezmény kérdése egyelőre nem aktuális.

A miniszterelnök csak elvi álláspontjának leszögezése céljából foglalkozott ezzel a kérdéssel.

Nagy feltűnést keltettek a miniszterelnöknek a kereskedelmi tárgyalások ügyével kapcsolatban tett kijelentései is. A meggyegyzések speciálisan az osztrák és a cseh kereskedelmi tárgyalásokra vonatkoztak a bár finomabb formában, de azt tartalmazták, hogy

az osztrákok és csehek részéről bizonyos fokú készség mutatkozik a Magyarországjal köntendő kereskedelmi szerződés tárgyalására vonatkozóan.

A helyzet egyébként a következő:

Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások elhúzódásában nincs tendencia. Az elodázás oka kizárólag az, hogy az osztrák delegátusok most Bernben a Svájc és Ausztria között köntendő egyezmény tárgyalásain vannak elfoglaltak.

Ezek a tanácskozások január hó folyamán feltétlenül befejeződnek, úgy hogy

az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások februárban megkezdődhetnek.

Komplikáltabb a cseh-magyar szerződés ügye. Az előzetes tárgyalásokat Budapestben már novemberben lefolytatták a delegátusok, akik kölcsönösen átnyújtották egymásnak a Wunschl-, vagyis igénylői listákat azzal, hogy az igényléseket és a részletkérdéseket közlik illetékes hatóságokkal. Azóta semmi sem történt. Egyesek a csehországi politikai eseményekkel magyarázzák a tárgyalások újrafelvetelének elhúzódását, mások szerint a Wunschl-listák nem alkalmaznak a tárgyalások érdemleges folytatására. Tény az, hogy

a szavulási akció sikerét veszélyezteti a szerződés megkötésének elhúzóddása,

pedig a szavulási feltételét a legilletősebb népszövetségi tényezők is e

szomszédos államokkal való kereskedelmi szerződések mielőbbi megkötését jelölték meg. Kereskedelmi körökben a szerződések megkötésének elhúzódását a vámtarifa magas tételének tulajdonítják.

Külföld mintájára az ó-év lezárásával, felhalmozódott raktárunk apasztása céljából

leltári eladást

rendezünk

január 12—31-ig

E rendkívüli eladás keretében eladásra kerülnek a közismert és ismert minőségű fél-favaszi szüveink, selymeink és mosdóruk

Horváth és Halász

szüve- és selyemkülönlegességek áruháza

IV. Váci uca 26. szám

BAK SÖR
DREHER

Meinl Gyula

kávészózatolai r. t.

Jófekvésű üzlet-helyiségeket

keres Budapestben és nagyobb vidéki városokban fióküzletek céljára. Ajánlatok a cég budapesti vezérigazgató-ságához, IX. Dandár uca 15 szám alá küldendő

szakorvosi

rendelő orvos- és nembeteg részére.
EZÜST SALVARSAN-OLTÁS. — Rendelés egész nap Rákóczi-út 32. l. em. I. Rókussi szemben.

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

legnagyobb tisztaságban
Bross Antal
Károly uca 22.
tel. 2602

Piatalos, Üde

kristálytáncz arcobort varrassék dr. Kaiserling HYVÁRJON szőpítőszere, adagja K 3000. Főraktár: Török-gyógyszertár. Király uca 12. szám. „Opera”-gyógy-szertár, Andrássy út 26. szám

Mister Smoking

mondja meg már nekem, a jó isten... az a „borítékosság”, amelyről most olyan sokat beszélnek a Nemzeti Színház környékén.

— Elmondom szívesen, ha érdekl. A Nemzeti Színház művészeinek a színházi szezon elején leszállították... Először a Nemzeti Színház... Először a Nemzeti Színház... Először a Nemzeti Színház...

— De azért Bajort... — No az természetes. Bajor Gizit szeptembertől kezdődően... Nemzeti Színház tagja, nem is beszélve a Vígyszínház egyik művésze-ről...

— Apropos. Mi van Hegedűssel? — Hát tudja, én elmondom úgy, ahogy van...

— Hegedűsnek nem jutottak jó szerepek... Hegedűsnek nem jutottak jó szerepek... Hegedűsnek nem jutottak jó szerepek...

— De a többi híresztelés nem igaz? — Nem. Azt aztán igazán nyugodt szívvel mondhatom magának... Hegedűsnek nem jutottak jó szerepek...

— Feddki tört-e már Bécsből? — Hegyme. Zsassa pompásan éri magát a nagy osztrák városban... Hegyme. Zsassa pompásan éri magát a nagy osztrák városban...

— Eltalálta, Újpestre ment. Meglátogatta az Újpesti Színház... Eltalálta, Újpestre ment. Meglátogatta az Újpesti Színház...

— Dehogy nem. Csak kérdezzen. Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát... Dehogy nem. Csak kérdezzen. Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát...

— Micsoda hírt nem tud? — Dehogy nem. Csak kérdezzen. Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát... Micsoda hírt nem tud?

— Dehogy nem. Csak kérdezzen. Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát... Dehogy nem. Csak kérdezzen. Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát...

SZÍNHÁZ

Hevesi Sándor távozik a Nemzeti Színház éléről

Herczeg Ferenc, Pekár Gyula és Csathó Kálmán között választ a miniszter

Wlassics helyett: Keptész K. Róbert

Nemcsak a Nemzeti Színház, hanem a kultuszminisztérium falai között is nagy felzúdulást keltett annak a híre, hogy

Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója eldöntötte a Nemzeti Színház éléről

és helyét a kultuszminiszter más-sal tölti be. Hevesi Sándor akkor került a Nemzeti Színház igazgatói székébe, amikor a színházi konjunktúra a legnagyobb volt... Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója eldöntötte a Nemzeti Színház éléről...

elégedelemség főoka azonban az volt, hogy

Hevesi könnyelműen elengedte Bajor Gizit, Kiss Ferencet és most legutóbb Kürti Józsefet, akiknek távozása hatalmas rést ütött a színház műsorán.

A legutóbbi hetekben gróf Klebelsberg Kuno már hírlapi nyilatkozatában biztosította Hevesi Sándort bizalmáról, akkor azonban már mindenképp tudta, hogy

Hevesi kegyvesztett lett, különben mi szükség lett volna a nyilatkozatra.

Ugy halljuk, ma már égetővé lett a kérdés és Hevesi felmentése csak azért kérik, mert a kultuszminiszter nem tud dönteni az új igazgató személyének megválasztásában. A Nemzeti Színház igazgatói állására

Herczeg Ferenc, Pekár Gyula és Csathó Kálmán jöhet számításra.

Ugyanezért távozik Wlassics Gyula báró főigazgató is. A helyettes, az új főigazgató egészen bizonyos, hogy Keptész K. Róbert lesz, amint azt már a Hétfői Napló az elmúlt hetekben meg is írta.

— Mit tud Haskellről?

— Képzeld, csak a legjobbakat. Mister Haskell olyan jó fu lett, hogy csupa öröm őt nézni. Legutóbbi szerepére óta egyhuzagonosan veszi csak össze Marthon Gézával, egyébként minden a legnagyobb rendben megy. A mester száz szívet ajándékozott a minap a zenekar tagjainak és állandóan mosolyogva jár-kei a színházban. Hamar hát lesz is sikere a revüjének...

— Szegény boldogult Somossy meg Waldmann, ha ezt megérték volna...

— ... bizony isten vagy örömlő lett volna, hogy mit fejlődött az arisztamizésszal azóta, hogy a Nagy-mező uccában megnyitott a Fővárosi Orfeum.

— No és semmi sem a Renaissanceé?

— Róluk is csak a legjobbakat mondhatom. Napoleonnak is a „Jenny”-eket kellett volna segítségül hívni, hogy megnyerje „A waterlooi csata”-t. Most derült ki, hogy Bards jobban tudott, mint Bonaparte Napoleon volt.

— Volt az „Altona”-ban.

— Igen. Éppen erről akartam magának beszélni. Mit szól a kis Topolcazy gyerekekhez, milyen pompás színész lett belőle. Apja fia, igaz-e. „Öreg”-nek is volt néhány olyan szerepe, amelyben egyenesen utólrhetetlen volt, sőt a mama, Vízváry Mariska is a legeslegelső között van.

— Es „Fej vagy írd?”...

— Ez a Lakatos László remek ember, pedig senkinek a világon nincs annyi dolga, mint neki. Faludi Jenő minden színházi ügyet megtárgyal kitűnő dramaturgijával, Lakatosnál, csak éppen a „Fej vagy írd?”-t nem beszéltek meg. Ahhoz elég volt Lakatos László egyedül is.

— Est viszont „eggyedül” maga dilitja kedves Smokingom. Valami viccot kapnaktok?...

— Természetesen. A jókedvű történet egyik művészként szól, aki sokasem tudja szerepét és ezért általában a sugóó ajkáról lezi a szavakat. A sugóó történetesen férces asszony és így nem is lehet csodálkozni, ha a férj megokalta a „Joketelés”-t és megüzente a művészeket.

— Ha még egyszer fixirozza a felcségetet, megverem.

— A színész azóta úgy tudja szerepét, mint a vízfelvadás.

— Hát a párbajról hallott?

— Hogyme. Hiszen majdnem se-géd voltam.

— Hát akkor csak gyereünk a pletyká-val...

— Tessék. Lajtai Andor fiatal zenészerzőnek a „Asszonyok bulondja” muzsikáját írta, a Palacska szálló halljában a férje támadt Glick Endre doktorral, a színházi világ orvosával. Eredmény távrat-sztibusban: Fodor vivőterem, nehéz lovassági kard, bandázs nélkül, végkimerülésig, vezetősegéd Klár Zoltán főorvos, kölcsönös sebesülés. A felek nem békiültek ki.

Renaissance Színház

Magyar Meisner komédiája

A waterlooi csata

A Vígyszínház jövő hetének eseménye, az Ezüstakadalmat, Paul Géraldy világnagy színművének szombati bemutatója lesz. Az udonságban nagyszerű szerepekhez jutottak: Pársányi Irén, Gombaszögi Frida, Gadl Franciska, Kürti József (első fellépése), Dénes György, Kende Paula, Sítkey Irén, Székely Luiza és Földváry László. A premierig a színház két legutóbbi sikere, a Délidő és a Tükörfolyó váltakoztak. Most vasárnap délután az Utopia, Molnár Ferenc nagyhírsű vigjátéka kerül elő a színré.

Január 23. MARCELL PRÉVOST: FÉLSZÜZEK. A legjobb francia filmek sorozatából. C/o. Cinema-Film

92-99 Marica grófnő előadása lesz e héten a Királyi Színházban, Kálmán Imre vortelen világsikerének, a „Marica grófnő”-nek. Valamennyi előadásban továbbra is a ragyogó premier együttese vesz részt. Líbass Juci, Vadly Ilona, Pálmay Ilka, Kiss Ferenc, Rétkai, Lata-bár, Szirmai.

Altona. A Magyar Színház e heti műsorát természetesen a színház dántó sükere, Fazekas Imre szenzációs drámája, az „Altona” dominálja, amelyet bemutató közönsége fanatikus tetszéssel ü-nepelt. P. Márkus Emília, Bajor Gizit, Csontos Gyula ragyogó triász, Gombaszögi Ella, Simon Marcella, Tornay, Vágó, Réthey, Abonyi együttese a legnagyobb színészi szenzáció. Vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken, jövő vasár-nap és jövő hétfőn van műsoron az „Altona”, míg kedden, csütörtökön és szombaton a színház nagy vigjátéka, Drégely és Liptai „Vörös em-ber”-e kerül színré.

A CORVIN-SZÍNHÁZ legközelebbi műsora: Buster Keaton a főszdén

A kinematográfia klasszikus alkotása: Helena elrablása és Trója pusztulása

RÖVID HIREK

PETHEŠ SÁNDOR

a Terézkerúti Szinpad vendége lesz a jövő műsorban.

PETHEŠ ATTILA ÉS HARASZTOS GUSZTAV az Apolló Szinpadon fogják vendégszerepelni.

A VIGSZINHÁZBAN

az „Ezüst lakodalmom” után a „Nju” jön.

KERÉNYI GABI a Városi Színházhoz szerződött.

TAMÁS BENŐ

a bécsi Stolz-Bühné-től szerződöttes ajánlatot kapott.

A Fővárosi Operettszínház jövő heti műsorát is kizárólag a Nótás kapitány őríti be. Mindennap adják Parkas Imre páralánkerü operettjét, a premier nagyszerű szereposztásában. Most vasárnap lesz a Nótás kapitány első délutáni előadása, mérsékelt helyárakkal.

Kedden, esütörtökön, szombaton Krizantém Alpr Gittával a Városi Színházban.

„Postás Katka”-hét lesz a Blaha Lujza Színházban e héten is. Minden este a páratlanul népszerű Zerkovitz-Harmath operette megy, amely első jubileumán túl is tábán házakat csinál.

Tul a nagy Krivánov legkisebbi előadása ma, hétfőn este lesz a Városi Színházban. Parkas Imre diadalmas operettjének főszerepét a nagykerü repriz szereplői: Kolbay István, Lakatos Ilonka, Szőlési Piroška, Tamás Benő, Galetta, Cselenyi és Ersekövy játszzák.

Fej vagy írás. Lakatos Lászlónak rendkívül érdekessé, ragyogó ötletekben gazdag, vidám komédiája holnap, vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken, jövő vasárnap és jövő hétfőn van műsorra tűzve, mindenkor Titkos Ilonával, Mészáros Gitzával, Hahnel Arankával, Törzsszel, Kertészszel, Kubinyival és Gárdonyival a főszerepben. A hét többi napján a rendkívül népszerű „Ki babája vagyok én” kerül színe Titkos Ilonával, Tóth Bökével, Kertészszel, Tarnayval a főszerepekben. Vasárnap délután Szemes Béla kitünő vígjátéka, „Az olasz asszony” van műsorra tűzve; mérsékelt helyárak.

A Cigány Rózsahegy Kálmánnal és Molnar Arankával pénteken este a Városi Színházban.

A Renaiszance-Színház e hetét is a Waterlói esztadománia. Lengyel Mamyhért diadalmas sikerü komédiáját e héten is hatszor tűzte műsorra a színház. Pénteken Gérnly postikus színműve: Szeretni... kerül színe. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Csokoljón meg!

Nézz meg a hirdetőszlopokon a Városi Színház helyárait.

A színházak műsora. Király Színház: Egész héten át: Marica grófnő. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Arvácska; este: Marica grófnő (99). Hétfőn: Marica grófnő századik előadása. — Magyar Színház: Hétfő, szerda, péntek, vasárnap, hétfő: Altona; esütörtök, szombat: A vörös ember; vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Sasfók. — Belvárosi Színház: Hétfő, szerda, péntek, vasárnap, hétfő: Fej vagy írás; esütörtök, szombat: Ki babája vagyok én. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Az olasz asszony. — Blaha Lujza Színház: Egész héten át a Postás Katka; vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Fügefalevél.

Válogatott csapatunk legyőzte Olaszországot

Spitz és Takács góllaival nyertük meg a mérkőzést — Zsák pompásan védett — A magyar védelem kifűnően szerepelt Magyarországnak — Olaszország 2:1 (1:1) Bíró: SLAVIK (Franciaország)

Milánó, január 18.

(A Hétfői Napló távirati értesítése). Kedvetlenül, pesszimistikus hangulatban vártuk a Milánóból érkező táviratot. A válogatást megelőző események bizony nem sok jóval bíztattak bennünket. Az egész magyar közölemény a magyar csapat katasztrofális vereségét jósolta. Fokozta a magyar futballközönség bizalmatlanságát az olasz csapatnak gondos összeállítása, a hetek óta folyamatosan volt készülődés, a Budapestben, az elmúlt szezonban az olaszok által szenvedett 7:2 arányú súlyos vereség által ellenfelünkben felkeltett revánsvágy. — A kitűnően összeállított olasz csapattal szemben a magyar reprezentatív legénységnek csaknem minden tagja a hetek óta tartó túrázások következtében agyon volt strapálva. Hozzájárult a bajokhoz az is, hogy Rémy III. sérülése miatt a részére szokott helyre Kautskyt kellett a szövetségi kapitányunk bediktálni. Kimondhatatlan örömet kellett tehát, midőn válogatott csapatunk szenzációs milánói győzelméről szóló táviratot megkaptuk.

Győzelmünket elsősorban pompásan játszó közvetlen védelemnek köszönhetjük, de országlánrésze van a győzelem elérésében öreg reprezentatív kapu-

sunknak: Zsák Károlynak, aki ezen a meccsen élete egyik legszebb játékat produkálta.

Hnszezer néző jelenlétében a közönség lelkes tapsai közepette lépett a pályára a bordópiros, címes ingbe öltözött magyar reprezentatív-csapat. De még viharosabb lelkesedéssel üdvözölték az olasz címmel ékesített azurkék dresszese olasz csapatot. Néhány perc múlva megjelent a pályán a mérkőzést vezető

Szlavik párizsi bíró.

akinek sippelére a két nemzeti csapat a következőképpen állott fel:

Magyarország: Zsák (33 FC) — Fogl II., Fogl III. (UTE). — Fuhrmann (FTC), Kleber (MTK), Blum (FTC). — Kautzky (Törökvs), Takács (Vasas), Orih (MTK), Spitz (NSC), Kohut (FTC).

Olaszország: De Pra (Genoa), Callaris (Casale), Baldi (Bologna), Alberti (Torino). — Conti, Cenuini III. (Internationale Milano), Della Valle (Bologna), Magnozzi (Livorno), Levrato (Hellas, Verona).

Hullámzó mezőnyjátékkal kezdődik a mérkőzés, amely több mint negyedóráig tart.

A vezető gólt az olaszok érik el Conti jobbzsélsó révén, aki áttörve a magyar védelmet, a

kifűtő Zsák mellett gólt lő.

A kapott gólról csatáraink heves támadással felelnek, amely mántegy 10 peronyi offenzív játék után eredményt hoz.

A 28. percben Spitz szép lövéssel kiegyenlít.

Az olaszokat a kiegyenlítés lehangolja és ennek következménye, hogy halvesorunk által kitűnően támogatott csatáraink félidő végéig frontban vannak.

(Félidő 1:1). Helyesere után is megtartjuk fölényűnkét és

A 20. percben Takács lövése meghozza a győztes magyar gólt.

Leírhatatlan örömnivalgás kísérte a várattal eredményt. A mérkőzés napjára Olaszország minden tájáról egybejűlt magyarság rekedten kiáltozva biztatta a győztes gól által fellekiesített magyar játékosokat és pompás védelmünknek sikerült győztesen levonulnia a pályáról.

Slavik francia bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Vasárnap délelűtt Milánó polgármestere ünnepi kihallgatáson fogadja a magyar válogatott-csapatot a város házában, ahol lelkesen ünnepelelték reprezentánsainkat.

Jéghokki bajnokcsapatunk hatalmas győzelmet aratott Ótátrafüreden

Budapesti Korcsolyázó Egyesület — Troppauer Eislaufverein 13:2 (6:1)

Bajnokcsapatunk elejétől végig fölényesen játszva, egy tucattal több góllal terhelte meg troppai ellenfelének hádját. A gólokat Krempels Péter (6), Lator (5) és Kehring (2) ütötték.

Nem fejezték be Budapest székesfűváros birkozóbjainkságait. Szombaton este kezdtek meg, vasárnap délelűtt, délután és este folytatták a küzdelmeket Budapest székesfűváros birkozóbjainkságait, ennek ellenére nem tudták a versenyt befejezni. Tegnap este mindössze két súlycsoportban történt dörts, a befejező küzdelmek szombaton este lesznek. Eddigi eredmények: Lég-súlyban: Bajnok: Magyar Armand (BAK). 2. Németh József (MÁV). 3. Pölöp Sándor (MÁV). — Pehely-súlyban: Bajnok: Harmath István (MTE). 2. Molnar László (Törökvs). 3. Németh Jenő (MTE).

— Zágráb — Stajersországnak 2:0. (1:0). Bíró: Iváncsics Mihály (Budapest). Zágráb fölényesen nyerte a mérkőzést.

Jéghokki-mérkőzés Budapestben. BBTE II — BEAC 5:1 (3:0).

Az osztrák korcsolyázó bajnokságok. Az Osztrák Korcsolyázó Szövetség rendezésében, ma folyt le a mérkőzés az 1925. évi bajnokságokért. A férfiak szeniorversenyében Kronfuss (Bécsi Korcsolyázó Egyesület) lett első 243,85 ponttal, második pedig Hönigschmid (Bécsi Korcsolyázó Egyesület) 236,3 ponttal. Ausztria páros-versenyében Wrede és Jarosné (Bécsi Korcsolyázó Egyesület) győztek 11,3 ponttal Prohaska és Steinskyne (Innsbrucki Korcsolyázó Egyesület) ellen, akik 8,3 ponttal a második helyre kerültek.

× Fin atléták és birkozók küszbűt tett látogatásról tart előadást Munkócsi Márton február 1-én délelűtt 11 órakor a Royal-Apollóban.

A Magyar Athletikai Szövetség második filmmatinéja

Vasárnap délelűtt rendezte a MASz második filmmatinéját az Uránia Színházban. A filmmatiné tárgyat a magyar szenior- és ifjusági atlétikai bajnokságról felvett mozgófényképfelvételek képeztek, amelyeknek egyrésze lassítva került bemutatásra, hogy az egyes mozdulatok megfigyelhetők legyenek.

Az irodalmi nívón álló előadást Misángy Ottó, a magyar atléták volt olimpiai trénera tartotta, aki bevezetésében történelmi visszapillantást vetett az atlétika böleskörára.

A bajnokságról felvett rendes és lassított filmek bemutatása után Misángy áttért az olimpiai játékok történelmi adatainak ismertetésére. Az antik görög olimpiász történetét mondotta el nagy tetszés mellett, végűl bemutatta mozgófényképekben a párisi atlétikai olimpiászról készűlt felvételeket. A MASz e filmmatiné rendezésével hatalmas lépést tett az atlétika propagálása terén.

Magyarországon a leg-
régibbi!

SOFFÖRISKOLA!

Lelekimeretesen kitanít!

Nem kell rokkán, mindenki tudja, hogy az ország legjobbak vesztűl (sofför) tanítványaink 18-18 évesek ki. Még mindig a legelőkelőbb tanítanak.

Levűl választékog ellenében.

VIII. Tavasza mező-utca 8. Ungár Telefonszám mező-utca 8. Jász. 112-66.

Padiófilcek, futók, lamberkenek mindennemű szűnyegek

Szűnyegszűnyek prima brokátok 230 ezer

Vágó és Társa
Kárpitosi Károly utca 3
IV. Kármarmayer Károly uca 3
(Közpenti Városház épűlésében)

MOZI ÉS FILM Rin-Tin-Tin Budapestben

Egy kutya, akinek érző, emberi szive van

Amerikában, a számító lelkek hazájában, ma egy kutya ünnepelelnek. Rin-Tin-Tin-nek hívják a kutyaút s rendkívül érdekes története ott kezdődik, hogy a világháború alatt, a flandriai harcúterén vetűdött az amerikai csapatokhoz. A háború befejeztével Rin-Tin-Tin-t hazavitte Amerikába. Ez a kutya Amerikát is egy csapásra meghódította.

Nem az idomlás csodáját ünnepeleltek benne, mert Rin-Tin-Tin-ben mind-lázok a tulajdonságok, amelyekkel elragdja az embereket, őszönőnek. Csakhogy ez az őszönő olyan fejlett skála, hogy már-már az emberi értelemmel határos.

Rin-Tin-Tin maga az emberi hőiség mintaköve. Egyformán osztozik gazdjára minden őszmében-bánatában. Vele sír, vele örűl. Érző, emberi szive van ennek a kutyának. Rin-Tin-Tin, a zsenális kutya, egészen lázba hozta Amerikát s népszerűsűgét növelte az, hogy filmszínre lépett. Már több filmet vettek fel vele, amelyek szenzációsan sikerűltek.

A legnagyszerűbb talán mégis az első filmje, amelyen egyszemben Joe Perkins-sel, a legdivatosabb amerikai írők egyikevel írtak számára. A darab Alaskában játszódik, ahol Rin-Tin-Tin számtalan veszélytől ment meg egy fiatal szerelmepeárt. O leplezi le a gazdjára életre törő nagyarányú búnszűvetkezetet s bár a farkasok lázba nevelűdik, mégis ellenük fordul, amikor egy egész farkascsorda támadja meg gazdját s kiellen hűmésen. A néző egyik ámulathűl a másikba esik annak a páratlan ügyessűgű játéknak láttán, amit ebben a filmben Rin-Tin-Tin produkál.

A Rin-Tin-Tin-láz a film nyomon Európába is átsorpot, a jövő héten nálunk is színe kerül első nagy filmje. A Kamara és az Uránia grandiózus előjátékkal, diszes keretben fogja bemutatni az évad kétségtelenűl legnekedőbb attrakcióját.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.
Meglepp árakat fizetek viselt férűtrűkárképt
Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 532-67

Cercle des Etrangers
Telefón: József 78-23. Inagzóto: Kádar Mihály
Ezsbűtű híre 33.

Megérkezett Londonból

The 6 Clarions
világhírű amerikai

JAZZ-BAND

Kizárólag az uri közönség táneol
Naponta párisi tánc-roulette
Záróra hétfűn, szerdán, pénteken
reggel 5 órakor